

OB PRVEM MAJU

Če je kje bil delavec suženj, je bil v naših slovenskih krajih dvakrat suženj! Drugod so mu izrabljali roke in glavo, pri nas so mu povrh tega še vzeli ponos, odrekli mu dušo in odrezali jezik. Za tujega kapitalista in uradnika je bil slovenski delavec žival, ki mora molčati, zato ker ne zna govoriti "po človeško". S čeznaravnim naporom, s požrtvovalnostjo brez primere so posamezniki – malo jih je bilo! – vzdramili to naše delavstvo k višjemu kulturnemu življenju, so mu s pomočjo organizacije po dolgih bojih pripomogli do kosa boljšega kruha, so se hkrati trudili, da bi mu dali potrebne duševne hrane. V tej zadnji stvari pa je zmanjkalo moči, je zmanjkalo delavcev. Malo številce onih, ki so se trudili za kulturno izobrazbo delavcev, so bili povečini samouki, delavci, ki so sami v svojem bridkem in težkem dnevnem življenju občutili potrebo po višji izobrazbi, po vpogledu v širša obzorja. Delali so, kolikor so pač mogli delati, toda postavili so temelj za delo onih, ki bodo delali in gradili za njimi. Za delo onih, katerih velika in sveta dolžnost je, da maso našega slovenskega ljudstva privedejo k najvišji duševni zavesti, privedejo v svetovno kulturo. To pa je dolžnost slovenske inteligence. Tej dolžnosti se ne more in ne sme izogniti, ker drugače svojega lastnega naroda ne bi bila vredna in bi se izločila iz njega. Obenem, ko prevzame to dolžnost, prevzame pa tudi silno odgovornost. Brez vsakega pomisleka lahko govorim človeku, ki je izobražen dvomljivec, ki je že zdavnaj bil spoznal zmote in zablode razuma človeškega. Teže pa je govoriti in pisati delavcu, ki ne pozna laži in dvoumnosti, ki natanko veruje, kar sliši in bere. Težko in trdo nalogo si bo dala slovenska inteligenca, da maso našega ljudstva, predvsem naše delavstvo, pripravi za tiste boje, ki čakajo naš narod. Treba bo, da s predavanji, s časopisjem, z brošurami in knjigami stopi med ljudstvo, spoji se z njim, vrne se k njemu, kakor je bila iz njega vzrasla. Treba je, da pove delavcu, kar mu je bilo od nemile usode prikrajšano. Treba je najbolj, da ga vzdrami in mu pove: "Enakopraven brat si v družini!" In še bo potreba, da mu da ponosa in samozavesti, tako da bo čutil v sebi: "Na meni, na mojih plečih, na plečih delavca – proletarca, sloni bodočnost slovenskega naroda, naroda-proletarca!" – Če naša inteligenca te svoje svete in nujne dolžnosti ne izpolni kmalu in korenito, potem ne zasluži, da se imenuje inteligenca in posebej še slovenska! –

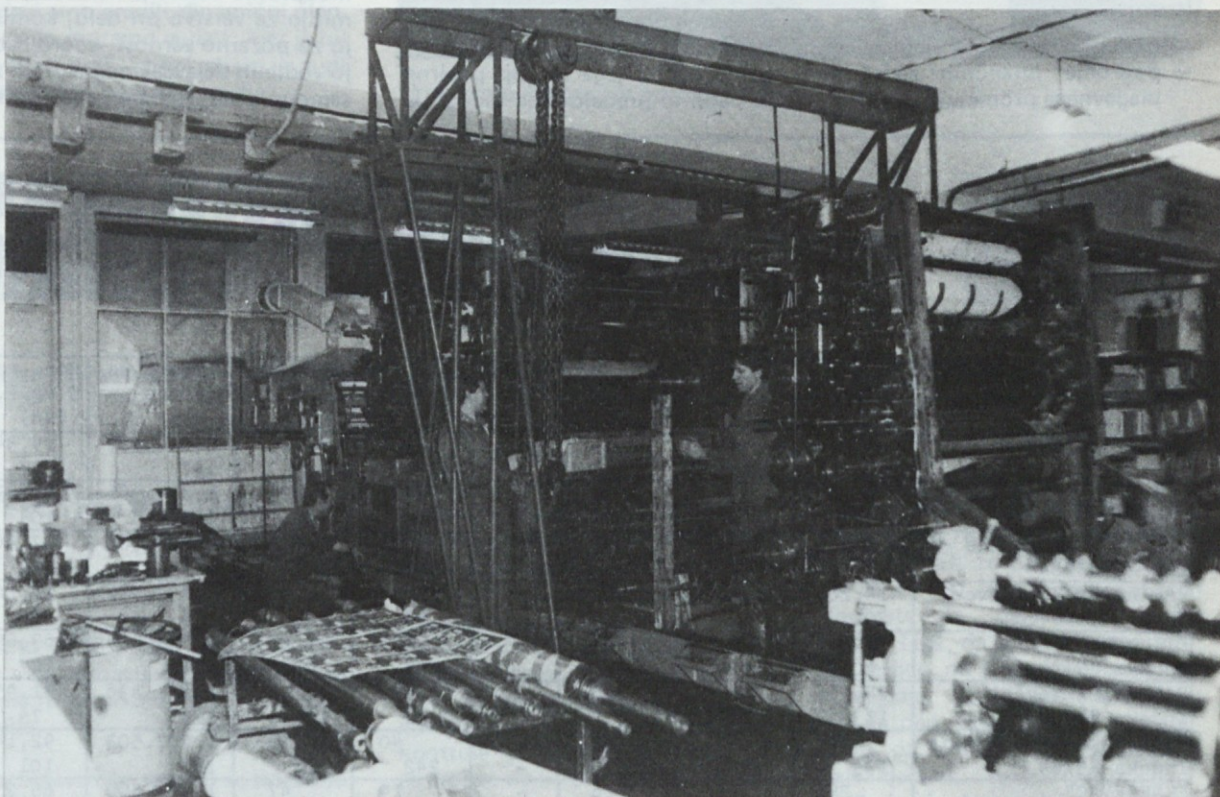
Ivan CANKAR
/Bela krizantema/

Iz vsebine	stran
– Poslovanje sozd Slovenija papir	2
– Proizvodnja KTL v I. tromesečju	3
– Zaposlovanje in izo-uraževanje v KTL	5, 6
– Razgovor z Jožetom Tomažičem	7, 8
– Iz zdravstvene ambulante KTL	8
– Čestitka za majске praznike	9
– Sindikalne aktivnosti	11
– Tozd v obrambnih pripravah	12, 13

Fotografije:
Seme, Plaznik

Slika desno: lastni generalni remont štiribarvnega offset stroja

Malo koristimo usluge Delovne skupnosti sozda Slovenija papir pri izvozu in uvozu

Devet delovnih organizacij, katerim skupni predmet poslovanja je papir, je s sklenitvijo Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela ustanovilo SOZD Slovenija papir Ljubljana.

Ker je naša delovna organizacija tudi članica te sestavljene organizacije je prav, da se seznanimo z njenimi rezultati poslovanja v preteklem letu in ob primerjanju absolutnih in relativnih podatkov ugotovimo kakšen delež v sozdu Slovenija papir Ljubljana predstavlja naša delovna organizacija.

V priloženi preglednici podajamo osnovne kazalce obsega in uspešnosti poslovanja posamezne članice oziroma SOZD Slovenija papir kot celote.

Iz preglednice podatkov št. 1 je razvidno da je naša delovna organizacija ena največjih v sklopu SOZD in tudi ena najuspešnejših. To se očituje v doseženem dohodu na delavca in doseženem dohodu na povprečno uporabljena poslovna sredstva. Iztroženost naših osnovnih sredstev pa je enaka povprečju sozda.

Za konkretno opravljanje določenih zadev razvoja, planiranja, finančnih zadev, blagovnega prometa – zlasti zunanjetrgovinskega ter zadev splošno-samoupravnega in kadrovskega značaja pa smo delavci članic sozda Slovenija papir ustanovili delovno skupnost sozda Slovenija papir Ljubljana.

Delovna skupnost sozda je predložila delavskemu svetu sozda Slovenija papir poročilo o svojem delu v letu 1985 iz katerega povzema mo bistvene elemente:

per 31.12.1985
indeks 85/84

število zaposlenih v DS SS	67	110
realiziran celotni prihodek DSSS	210.248.000 din	192
razporejen dohodek DSSS	138.510.000 din	168
MBOD/ZAP	131.105 din	199

Opravljen delo delavcev delovne skupnosti sozda Slovenija papir se odraža zlasti na treh področjih delovanja:

- področje razvoja in planiranja,
- področje finančnih zadev in blagovnega prometa,

– področje samoupravnih, kadrovskih in splošnih zadev.

1. Delavci delovne skupnosti so sami in s pomočjo zunanjih sodelavcev izdelovali razne analize in ocene nadaljnega razvoja papirne in papirno predelovalne industrije

v SR Sloveniji ter pripravljali osnutke ustreznih planskih aktov. Prav tako pomembno pa je bilo tudi delo pri vzpostavljanju samoupravnih odnosov pri planiranju in snovanju surovinske baze za papirno industrijo (plantažiranje). Velika pa je tudi skrb za organizirano akcijo zbiranja starega papirja.

2. Osrednje področje delovanja delovne skupnosti SOZD Slovenija papir je usklajevanje finančnih zadev in opravljanje blagovnega prometa zlasti zunanje trgovinskega za potrebe članic.

Preko sozda Slovenija promet so članice opravile naslednji zunanji trgovinski promet:

Preglednica 2

Članica SOZD	Vrednost izvoza USA \$	Vrednost uvoza v 000 din	Poslovanje po kontakor. (uvoz) v 000 din
Papirnica VEVČE	11.679.306	3.869.485	222.342
Papirnica KOLIČEVO	6.102.922	518.249	20.914
DJURO SALAJ Krško	4.383.512	2.905.906	84.686
SLADKOGORSKA	7.888.095	2.070.895	164.318
Tovarna pap. RADEČE	3.651.149	1.931.542	75.975
AERO Medvode	839.685	–	9.040
Rudnik kaolina Kamnik	–	4.119	–
KTL Ljubljana	515.800	–	–
Nečlani			
MLADINSKA KNJIGA	40.704	–	–
LOZNICA	66.088	380.305	–
ZABOK	10.662	–	–
S K U P A J:	35.177.923	11.734.835	577.275

Iz preglednice št. 2 je razvidno, da naša delovna organizacija zelo malo (1,5% pri izvozu in 0,5% pri uvozu) koristi usluge DSSS sozda Slovenija papir pri posredovanju zunanjetrgovinskega prometa. Od našega celotnega izvoza gre preko sozda Slovenija papir le 9%.

3. Delavci v DSSS sozda Slovenija papir pa opravljajo tudi določena opravila s samoupravnega in splošnega področja. Pripravljajo gradiva za samoupravne in druge organe sozda (delavski svet, komisijo samoupravne delavske kontrole, komisijo za varstvo pri delu, komisijo za požarno varnost, koordinacijo vodilnih delavcev odgovornih za samoupravne, pravne, kadrovske

in splošne zadeve članic sozda) ter koordinacije družbeno političnih organizacij v sozdu.

Financiranje delovne skupnosti sozda Slovenija papir se vrši na dva načina:

- s provizijo za opravljena komercialna dela in
- s prispevkom članic sozda za splošni del, ki ga opravljajo delavci DSSS sozda Slovenija papir v skladu z ustreznim samoupravnim sporazumom o svobodni menjavi dela in letnim programom del.

V letu 1985 je DO KTL Ljubljana vplačala 4.459.477 din tega prispevka.

Drago KOROŠEC

PREGLEDNICA ŠT.1

PREGLED NEKATERIH PODATKOV O POSLOVANJU ČLANIC SOZD SLOVENIJA PAPIR V LETU 1985

DO - članica SOZD Slovenija papir Ljubljana	Celotni prihodek v mio din	Dohodek v mio din	Del. ČD za posl. skl. v mio din	Izguba v mio din	Sred. za reprodukc. v mio din	Število zaposl. dejav.	Dohodek na delavca v din.	Doh. na up. P.S. (din)	MBOD del. v din	Delež mat.str. v GD %	Delež akumul. v ČD %	% odp. osnov. sredst.
DJURO SALAJ Krško	32.277	6.838	1.735	–	1.986	2.225	3.070.527	19,34	82.185	70,9	42,0	63
Indeks 85/84	174	155	179	–	174	103	147	97	183	105	91	–
SLADKOGORSKA	30.343	4.389	275	–	439	2.475	1.833.966	29,93	77.671	41,0	14,6	77
Indeks 85/84	279	196	2119	–	501	100	196	104	218	59	200	–
TOV.PAPIRJA Radeče	11.216	2.334	393	–	616	906	2.590.163	37,96	76.004	70,2	43,0	78
Indeks 85/84	174	172	299	–	341	105	164	113	192	99	156	–
PAPIRNICI Količevo	14.281	1.804	52	585	99	1.004	1.737.542	14,26	75.816	60,2	17,4	56
Indeks 85/84	201	99	38	–	43	102	96	57	187	99	58	–
KTL Ljubljana	21.264	5.514	1.457	–	1.706	2.235	2.523.519	63,69	81.344	65,1	41,3	68
Indeks 85/84	190	172	208	–	207	98	175	107	204	96	105	–
PAPIRNICI Vevče	28.266	3.305	528	–	652	1.360	2.421.436	31,95	86.852	48,9	28,9	70
Indeks 85/84	173	116	66	–	72	101	116	74	185	101	59	–
RUDNIK KAOLINA Kamnik	898	471	23	–	40	276	1.707.503	92,14	79.914	37,8	12,0	61
Indeks 85/84	193	189	302	–	242	105	183	101	198	100	124	–
"KNEŽEVAC"	256	66	16	–	19	47	1.437.500	68,23	59.576	7,3	34,6	76
Indeks 85/84	159	175	208	–	203	89	198	108	198	106	113	–
PAPIROGRAFIKA Lj.	10.791	383	147	–	162	90	4.565.845	22,94	131.739	0,5	50,7	34
Indeks 85/84	206	134	344	–	300	101	131	72	234	98	115	–
DSSS SOZD	210	139	–	–	3	67	2.234.032	–	131.105	18,2	–	38
Indeks 85/84	192	168	–	–	–	110	159	–	199	105	–	–
SKUPAJ SOZD	149.802	25.243	4.626	585	5.722	10.685	2.386.559	27,94	80.963	54,6	33,7	67
Indeks 85/84	196	153	165	–	166	101	150	92	197	93	92	–

V prvem tromesečju nismo dosegli lanskoletne proizvodnje

V preteklem četrletju je bila oskrba z izdelavnimi materiali in re-promateriali dobra, dokaj pripomb je bilo le na kvaliteto teh materialov. Prav tako ni bilo večjih okvar, kar bi povzročalo zmanjšanje proizvodnje, tako da lahko trdimo, da so bili pogoji za poslovanje dobri. V januarju in februarju je bilo v posameznih temeljnih organizacijah manj naročil kot bi jih potrebovali, vendar se stanje z naročili ne izboljšuje.

Fizični obseg tržne proizvodnje znaša 24.065 t in presega dinamični plan za 2%, kljub vsemu pa nismo dosegli lanskoletne proizvodnje v I. četrletju, saj zaostajamo za 3%.

Za domači trg smo proizvedli 22.188 t izdelkov, za izvoz pa 1.876 t. Zaradi slabše strukture naročil (manjše serije, večja razdrobljenost) in precej povečane proizvodnje za izvoz je nižji fizični obseg v Kartonažni in sicer za 8% v primerjavi z dinamičnim planom. Samo za 1% še zaostajajo za dinamičnim planom v Papirni konfekciji, medtem ko znaša zaostanek Jelplasta že 22%, saj v januarju in februarju ni bilo dovolj naročil, v marcu pa ni bila ugodna struktura naročil. Velike presege

v primerjavi s planom so dosegli v Kuverti, Tiki in Sigmii. Ob pogledu na skupno proizvodnjo v tromesečju pa moramo upoštevati tudi to, da je fizični obseg tudi malo "napihnjen", saj npr. samo proizvodnjo za izvoz v ZRN za kupca Rolf Blenk prikazujemo včasih trikrat. Najprej se pojavi v Lepenki kot proizvedena lepenka, nato v Kartonažni DE-10 kot izsekana embalaža in še v Kartonaži, kjer Te škatle lepijo. Zaradi take proizvodnje, kjer se v eni TOZD opravi v glavnem le 1 faza, pa se odrazi na fakturirani realizaciji.

V letošnjih prvih treh mesecih znaša fakturirana realizacija din 7.829.422.000 din in je kljub vloženim naporom še vedno za 1% nižja od dinamičnega plana. Vedeti moramo, da povsod tam, kjer je izvoz večji od planiranega, je manjša prodaja na domačem trgu in je fakturirana realizacija nižja. Naslednji vzrok v odstopanju od dinamičnega plana je v tem, da smo v začetku odstopali od planskih cen (valovitarji), torej so bile dosežene cene nižje kot tiste, s katerimi smo gradili dinamični plan. Nadalje moramo vedeti: kjer je bil dosežen nižji fizični obseg, je tudi fakturirana realizacija nižja.

V TOZD Valkarton je fakturirana realizacija nižja zaradi neugodne strukture — premajhna je prodaja embalaže (ni dovolj naročil), preveč je prodaje plošč, kjer pa je jasno cena nižja kot cena embalaže.

Dosežena fakturirana realizacija je za 94% večja od lanskoletne v enakem obdobju. Med TOZD, ki presegajo dinamični plan fakturirane

realizacije so Lepenka (za 4%), Papirna konfekcija (za 11%), Tika (za 20%) in Sigma (za 40%).

Izkoristek materiala znaša 87,8% in je za 1% boljši kot smo načrtovali z letnim planom, najbolj so povečali izkoristek v Kartonaži, Papirni konfekciji in Sigmii, drugod pa je izkoriščenost izdelavnih materialov slabša.

Izračunana produktivnost za 3 mesece znaša 23,54 kg/h to pa je za 1% manj kot smo dosegli v lanskem prvem četrletju.

Da bi dosegli planirano produktivnost v višini 24,4 kg/h, bi jo morali povečati še za 4%, le Kuverta, Tika in Sigma jo že presegajo.

V prvem četrletju smo izvozili za 978.536 USA \$ blaga na konvertibilni trg in 374.431 CI \$ na klirinško tržišče.

Konvertibilni izvoz je za 55% večji od planiranega in za 47% večji od izvoza v I. četrletju lani. Najbolj smo povečali izvoz v ZRN, izvažamo pa še v Grčijo, Italijo, ZDA, Veliko Britanijo, Francijo, Saudsko Arabijo ...

Pri razrezu kartona je potrebna izredna natančnost

★ SAMOUPRAVLJANJE ★

Zaključna seja delavskega sveta delovne organizacije v mandatsnem obdobju 1984 — 1986

KTL prevzela pokroviteljstvo nad jurišnim bataljonom

Delegati delavskega sveta delovne organizacije so se zadnjič v tem mandatu sestali dne 9. aprila in skozi pester dnevni red zaključili 2-letno delo.

Sprejeli so poročilo o realizaciji sklepov 16. redne seje in s prejšnjih sej, v nadaljevanju pa poročilo o doseženih rezultatih delovne organizacije za leto 1985 in na podlagi ocene poslovnega odbora o pogojih in rezultatih poslovanja

v letu 1985 podali pozitivno oceno za opravljanje poslovnih funkcij na nivoju delovne organizacije.

Obravnavali in sprejeli so poročilo volilne komisije delovne organizacije o rezultatu referenduma, ki je bil dne 6.3.1986, z ugotovitvenim sklepom, da je bil dokončni predlog Skupnih temeljev za pripravo srednjeročnih planov TOZD in DO KTL za obdobje 1986—1990

sprejet z večino glasov delavcev v vsaki temeljni organizaciji.

Drugo poročilo volilne komisije delovne organizacije se je nanašalo na izid volitev, ki so bile dne 13. 3.1986 v samoupravne organe delovne organizacije. Na podlagi poročila so bili verificirani mandati novoizvoljenim delegatom v naslednje samoupravne organe delovne organizacije: delavski svet delovne organizacije, finančni odbor v odbor samoupravne delavske kontrole delovne organizacije in za arbitre na listo arbitrov.

Pod točko 6. je delavski svet ponovno obravnaval pripombe na Pravilnik o skupnem organiziranju letovanja in na podlagi stališča TOZD Kartonažne Ljubljana ponovno korigiral besedilo 1. člena

ter ga s to korekturo soglasno sprejel. (Pravilnik bo v kratkem objavljen v BILTENU).

Naknadno usklajevanje pa terja sklep, sprejet v zvezi s predlogom enotnih cen za letovanje v počitniških objektih za čas od 1.4.1986 do 31.3.1987, ker je bilo stališče sindikata in delavskega sveta TOZD Tike, da je cena za počitniško hišico na Cresu previsoka in predlagajo, da bi znašala 800.— din na dan. Sprejet je bil pogojni sklep, da le-ta velja, ko poda soglasje delavski svet TOZD Tika. (Rok je do konca tega meseca). Predlog o načinu oblikovanja cen za pijače v počitniškem domu v Fiesi je bil sprejet brez pripomb.

Brez pripombe in soglasno je bil sprejet tudi predlog o spremembi

višine avtorskih honorarjev in nagrad sodelavcem Glasila in Biltena (gre za povišanje le-teh glede na rast življenjskih stroškov). Omenjena sprememba bo v kratkem objavljena v Biltenu.

Pod 8. točko so se delegati seznanili z vsebino Dogovora o temeljnih družbenega plana občine Ljubljana — Center za obdobje 1986 — 1990, h kateremu sta že pristopili temeljni organizaciji Papirna konfekcija in Kartonažna Ljubljana, glede na svojo lokacijo. Sprejet je bil ugotovitveni sklep, da so z njim sprejete obveznosti, ki sta jih kot podpisnika prevzeli navedeni temeljni organizaciji, v skladu s planskimi akti delovne organizacije.

Ob podanem poročilu glavnega in odgovornega urednika Milana Semeta o urejanju informativnih sre-

dtev delovne organizacije v letu 1985, mu je bila izrečena pohvala za dobro urejanje Glasila, pa tudi uredniškemu odboru za dobro delo.

Predsednik delavskega sveta Slavko Lasič je v nadaljevanju podal poročilo o delu delavskega sveta delovne organizacije v tem mandatu, ki ga objavljamo v nadaljevanju prispevka. Za uspešno vodenje delavskega sveta je prejel knjižno priznanje.

Seja je bila zaključena s svečano podelitvijo listine Jurišnemu bataljonu XVIII. divizije VII. korpusa NOV in POJ, s katero je delovna organizacija prevzela pokroviteljstvo nad jurišnim bataljonom. Delovni organizaciji pa je bila podeljena medalja kot simbol medsebojne povezanosti.

M. Š.

V imenu jurišnega bataljona nam medaljo vroča Ivo Jelen

Delavski svet je največ dela posvetil za obravnave in sprejem Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, tako, da se je kot rdeča nit prepletal skozi rednih devet sej in ga dokončno vsebinsko uredili šele s tretjim predlogom ter ga tudi s tretjim odločanjem na referendumu sprejeli.

Zelo pogosto oziroma redno je bilo spremljanje doseženih poslovnih rezultatov s takojšnjo analizo uspešnosti oziroma neuspešnosti posameznih segmentov poslovanja ter na podlagi danih predlogov zavzeli stališča za izboljšanje.

Veliko vsebinskega dela je delavski svet vložil pri pripravah letnih planov, skupnih temeljev za srednjeročni plan 1986—1990 ter predlagal programe ukrepov za zagotovitev likvidnosti v delovnih organizaciji.

V mandatnem obdobju smo sprejeli paleto samoupravnih splošnih aktov kot so: Pravilnik o delu poslovodnega odbora, pravilnik o nagrajevanju sodelavcev Glasila in Biltena, pravilnik o ustanovitvi in podeljevanju plaket delovne organizacije in pravilnik po katerem se bodo delegati najbolj spominjali svojega mandata v delavskem svetu in sicer pravilnik o celostni podobi delovne organizacije KTL, s katerim smo spremenili podobo embelma KTL.

Še bi lahko naštevali področja delovanja delavskega sveta kot so: dajanje soglasij, imenovanj, priprave na referendum, predlogi za uravnavanje počitniških kapacitet.

Vse sklepe, ki smo jih sprejemali na delavskem svetu smo sprejemali po tehtnem preudarku z zavestjo, da delamo pošteno in s ciljem uresničitve zastavljenih nalog in ciljev v prid članom kolektiva delovne organizacije in interesom širše družbene skupnosti.

Na koncu se zahvaljujem predstavnikom družbeno-političnih organizacij delovne organizacije, predsedniku in članom poslovodnega odbora ter vsem ostalim strokovnim sodelavcem, ki so sodelovali kot poročevalci ali pripravljavci sej delavskega sveta za sodelovanje.

Slavko LASIČ

Delegati delavskega sveta DO KTL in vabljeni na zaključni seji

POROČILO O DELU DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE KTL

V dvoletnem mandatnem obdobju delovanja delegatov v delavskem svetu delovne organizacije, smo delegati preko delegatskega sistema inicirali in sprejemali odločitve v smislu uveljavljanja delegatskih odnosov z ugotovitvijo, da pri oblikovanju delovanja nismo nikdar čutili kakršnihkoli teženj delovanja "elitnih" delegatov, za katerimi bi se skrivali interesi tehnokratkih struktur ali povsem lokalističnih interesov.

Za omenjeno obdobje delovanja delavskega sveta delovne organizacije lahko tudi ugotovimo, da daje mandatna menjava delegatov kreativno in konstruktivno manj ustvarjalnih rezultatov delovanja delavskega sveta, vsled dejstva, da delegati stopijo iz anonimnosti šele v drugem delu mandatnega obdobja, ko pridobijo izkušnje, samozavest ter prepričanje, da kvalificirano uveljavljajo samoupravljalne interese.

Delegati delavskega sveta smo se zavedali nalog iz pristojnosti, ki so opredeljene v statutu in v smislu le-teh tvorno sodelovali na sejah. Udeležba na sejah je bila vedno polnoštevilna, tako, da so bili dani pogoji za polnopravno odločanje.

Delavski svet delovne organizacije KTL je imel v času od 20.4.1984 do 9.4.1987 17 rednih sej.

Odbor samoupravne delavske kontrole delovne organizacije KTL se je v mandatnem obdobju sestel na treh sejah na katerih so bila obravnavana predvsem poslovna poročila in poročila delegata v samoupravni delavski kontroli sozda Slovenija papir ter spremljala izvajanje samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

Za finančni odbor delovne organizacije KTL lahko ugotovimo, da je imel samo konstitutivno sejo, na kateri so se obravnavala poročila. Aktivnost odbora glede na pristojnosti je bila sigurno preskromna.

Od izvršilnih organov delavskega sveta delovne organizacije je imela komisija za sistem in delitev sredstev za osebne dohodke 4 seje ter odbor za obveščanje 2 redni seji.

Za uspešno vodenje delavskega sveta prejema Slavko Lasič knjižno priznanje

Kaj bomo naredili za izboljšanje kadrovske strukture

Vse ocene dosedanjega družbenega razvoja jasno kažejo, da na področju kadrovske politike in zaposlovanja ne uresničujemo dogovorjenih kadrovskih ciljev. Dosegli smo sicer dokaj ugodno stopnjo zaposlenosti prebivalstva, saj znaša relativna brezposelnost v Ljubljani izpod 1%, vendar pa nekoliko premalo kvalitetnih premikov, od izboljšanja izobrazbene ravni zaposlenih in s tem povezane večje produktivnosti dela in ustvarjalnosti, do še večjega uveljavljanja kadrovskega štipendiranja kot prevladujoče oblike pridobivanja novih delavcev ter kot elementa premišljenega in dolgoročnega načrtovanja kadrov.

V obdobju od leta 1986 do leta 1990 bodo še mnogo bolj kot doslej prevladujoče razvojne usmeritve opiranje na lastne sile, uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov gospodarjenja in boljšega izkoriščanja znanja in ustvarjalnosti vseh delovnih ljudi.

Enakopravnejše vključevanje v mednarodno delitev dela in zahtevnost nadaljnjega razvoja nasploh, bo zahtevalo čimprejšnje in realne kakovostne premike v kadrovske politiki, predvsem glede dviga kakovosti kadrov in njihovega stimuliranja za večji prispevek k hitrejšemu razvoju, prilagajanja kadrov, hitrim tehnološkim spremembam ter njihovega nepretrganega izobraževanja in večje profesionalne pa tudi prostorske mobilnosti kadrov. Zato se tudi na področju kadrovske politike in zaposlovanja pričakuje od vseh družbenih dejavnikov mnogo večjo ofenzivnost, sistematičnost in učinkovitost.

Na področju zaposlovanja pa se med temeljne cilje uvrščata nedvomno dva, in sicer polna zaposlenost, ki bo zasnovana na dinamičnem, produktivnem zaposlovanju in razširjanju zaposlitvenih možnosti za aktivno vključevanje v delo vsega delovno sposobnega prebivalstva ter izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih in njeno usklajevanje z dolgoročnejšimi družbenoekonomskimi razvojnimi potrebami.

Planirana povprečna letna realna rast družbenega proizvoda v občini Center za 2,2% do leta 1990 naj bi omogočala povprečno rast celotne zaposlenosti na ravni do 0,6%.

Samoupravni sporazum o uresničevanju politike zaposlovanja v Ljubljani v obdobju 86–90 predvideva, da bomo do konca leta 1990 z večjim štipendiranjem v organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih na podlagi razvojnih programov in z vključevanjem vseh subjektov, najmanj podvojili obseg kadrovskega štipendiranja, pri čemer se bo hitreje povečevalo število kadrovskih štipendij za peto in višje zahtevne stopnje izobraževanja, ob istočasnem povečevanju izobraževanja ob delu in iz dela v programih, ki so usklajeni z zahtevnejšimi razvojnimi plani organizacij združenega dela.

Že letošnji razpis kadrovskih štipendij je bogatejši od lanskega za 20 odstotkov.

Razveseljivo je tudi to, da je skladno s samoupravnim sporazumom več štipendij za zahtevnejše stopnje izobraževanja. Tako se je število štipendij do vključno IV. zahtevnostne stopnje povečalo za 8%, za V. stopnjo za 43%, VI. stopnjo za 41% in za VII. zahtevnostno stopnjo tudi za 43%.

In kakšne tovrstne cilje smo sprejeli z našimi srednjeročnimi planskimi dokumenti?

V naši delovni organizaciji nismo planirali povečanja števila zaposlenih (padec za 1,8%) predvsem zato, ker želimo že zaposlene delavce produktivneje zaposliti, ter racionalizirati število zaposlenih na režijskih delih. Drug razlog pa so planirane investicije za razširitev in posodobitev, toda z višjo strokovno usposobljenostjo. Glede na to je naša dolžnost, da v primerih prestrukturiranja in posodobitve proizvodnje, naredimo kvaliteten premik v kadrovske politiki in pravočasno, z dokvalifikacijo in prekvalifikacijo strokovno usposobimo že zaposlene delavce za nove naloge. Naravna fluktuacija pa nam bo omogočila, da bomo zaposlili, na žalost, premajhno število kadrovskih štipendistov, ki pomenijo nadaljnje izboljšanje izobrazbene strukture.

Za DO KTL pa je izboljšanje izobrazbene strukture pomembno še posebej, kajti izobrazbena raven zaposlenih kljub delovno intenzivni proizvodnji in "nezahtevni" tehnologiji očitno ne bo zadostovala za kvalitetne premike v smislu povečanja produktivnosti dela in ustvarjalnosti zaposlenih, kar nam že potrjuje stagnacija produktivnosti v zadnjih letih. Nizko izobrazbeno raven zaposlenih v naši delovni organizaciji v primerjavi z jugoslovanskim in slovenskim povprečjem, ki je razvidno iz spodnje tabele, delno lahko tudi razlagamo kot posledico intenzivnega zaposlovanja v času naglega povečevanja proizvodnje ob pomanjkanju ustreznih izobraževalnih programov in šol za področje papirno predelovalne industrije.

IZOBRAZBENA STRUKTURA ZAPOSLENIH V %

Stopnja strok. izobrazbe	povprečje SFRJ-1981	povprečje SRS-1981	KTL 1985	projekcija do 1990 SRS	do KTL
I–II	36,0	42,0	62,3	25,8	54,3
III–IV	52,0	48,5	33,7	59,9	39,3
VI	5,5	4,8	2,1	7,5	3,6
VII	6,5	4,7	1,9	6,3	2,8
SKUPAJ	100	100	100	100	100

Drugi del tabele, ki se nanaša na primerjavo izobrazbene strukture zaposlenih v DO KTL ob koncu tekočega srednjeročnega obdobja in izobrazbene strukture zaposlenih v SR Sloveniji v istem obdobju ("Makroprojekcija dolgoročnega razvoja kadrov SR Slovenije do leta 2000") pa nam pokaže drug vzrok, saj smo kljub jasnim ugotovitvam in družbenim usmeritvam (povečanje obsega štipendiranja, permanentno izobraževanje itd),

A kljub temu je zaskrbljujoče dejstvo, da je v večini temeljnih organizacij le z dokončano osemletno osnovno šolo ali celo manj med 62 in 83% vseh zaposlenih.

Res, da so nekatere temeljne organizacije z internim izobraževanjem določeno število delavcev usposobile za opravljanje polkvalificiranih del (Lepenka, Valkarton, Kartonaža), vendar pa je to še vedno odločno premalo za bistveno izboljšanje stanja.

Tudi v delovni skupnosti ugotavljamo, da se procent delavcev z visoko strokovno izobrazbo niža (iz leta 1984 17,30 procentov, leta 1985 17,49, leta 1986 16%), medtem ko se je število delavcev s srednješolsko izobrazbo v zadnjih petih letih povečalo za dobre 3 procente.

Kadrovska stagnacija v delovni skupnosti je posledica opuščanja razvoja visoko strokovnih nalog, ki pa naj bi jih glede na vlogo delovne skupnosti in racionalno delitev dela v delovni organizaciji opravljali, krepili in kadrovske bogatili.

znanju kot pomembnemu dejavniku razvoja posameznega gospodarskega subjekta in družbe kot celote posvetili premalo pozornosti.

Posledica takega odnosa do znanja so tudi naši planski akti (srednjeročni in letni), katerih skromna prizadevanja za izboljšanje stanja na tem področju, se kažejo v manjšem obsegu planiranih aktivnosti na področju izobraževanja delavcev in mladine.

Slovo ob upokojitvi delavke Marije Kadunc – Odhajajoče moramo nadomestiti s strokovnimi kadri

Samo primerjava s preteklim srednjeročnim obdobjem nam pokaže, da smo temu področju namenili premalo pozornosti. V obdobju 1981–85 smo planirali funkcionalno izobraževanje za 2236 udeležencev (delavcev KTL) v trajanju 48694 ur v obdobju 1986–90 pa 1674 udeležencev, v trajanju 25.120 ur, število udeležencev izobraževanja, ki naj bi si pridobili določeno stopnjo strokovne izobrazbe (izobraževanje ob delu in štipendiranje) pa smo iz 571 v preteklem srednjeročnem obdobju zmanjšali na 248 v tem, s tem pa smo število štipendij ohranili na približno isti ravni le na nižjih zahtevnostnih stopnjah, bistveno pa je upadlo izobraževanje ob delu.

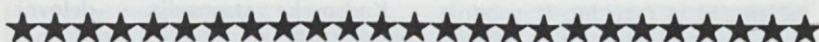
Razlogi za to so v glavnem znani, tudi v Glasilu smo pisali o njih.

Čeprav izboljšanje kadrovske strukture še zdaleč ni edini dejavnik za kvalitativno preobrazbo proizvodnje in visoko učinkovitost je naslednji primer iz zahodnonemške industrije zgovoren: izkazalo se je namreč, da proizvodnje s pretežnim deležem nekvalificiranih delavcev (med 50 in 60%) dosega 7 do 15 tisoč dolarjev dodatne vrednosti na zaposlenega, medtem ko proizvodnje z visokim deležem delavcev s srednjo, višjo in visoko izobrazbo dosega 25 do 60 tisoč dolarjev dodatne vrednosti na zaposlenega (Dr. L. Sočan, osnove selektivne razvojne politike).

Tatjana Čerin
Svetko Praštalo

Včasih je potreben tudi strokovni posvet – iz tozda Papirna konfekcija

Spremembe samoupravnega sporazuma o štipendiranju

Štipendiranje kot sestavni del vlaganj v družbeno reprodukcijo in razvoj

Že vrsto let tečejo prizadevanja, da bi področje štipendiranja dobilo svoje pravo mesto v sklopu kadrovske politike.

V okviru teh prizadevanj je po daljši javni razpravi na ravni republike oblikovan predlog samoupravnega sporazuma o štipendiranju kot enotno izhodišče za urejanje tega vprašanja po občinah.

Tako je v marcu letos večina občin organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim ponudila samoupravni sporazum v sprejem. Samoupravni sporazum so sprejele tudi nekatere temeljne organizacije DO KTL, druge pa ga še bodo, zato ne bo odveč če pogledamo vsaj bistvene novosti, ki jih sporazum prinaša.

Samoupravni sporazum že v temeljnih načelih opredeljuje kadrovske štipendiranje kot temeljno obliko štipendiranja. Gre za štipendi-

je, ki jih podeljujejo organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s svojimi tekočimi in razvojnimi kadrovskimi potrebami tistim udeležencem v usmerjenem izobraževanju, ki se izobražujejo po vzgojno izobraževalnih programih oziroma smereh za katere so neposredno zainteresirane.

Štipendije iz združenih sredstev pa so le prehodna oblika štipendiranja v obdobju ko nosilci kadrovske politike še ne zagotavljajo kadrovskih štipendij v obsegu, ki ga narekujejo kadrovske potrebe.

Poleg tega temeljnega načela prinaša samoupravni sporazum naslednje bistvene novosti:

- Štipendiranje posebej nadarjenih učencev in študentov. Kandidate za tovrstno štipendiranje bodo predlagali sveti vzgojno–izobraževalnih organizacij.
- Štipendiranje raziskovalnih kadrov in sicer v okviru sklada Borisa Kraigherja, ki se oblikuje iz združenih sredstev.
- Štipendiranje udeležencev po-diplomskega študija.

– Sprememba cenzusa za pridobitev štipendije:

. iz 85% na 100% povprečnega mesečnega OD na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu na družinskega člana pri kadrovskih štipendijah in

. iz 55% – 65% pri štipendijah iz združenih sredstev.

– Spremenjeno delitev skupnega števila točk glede na učni uspeh s

poudarkom na boljših učnih uspehih.

S tem se tudi na tem področju uveljavlja načelo nagrajevanja po delu in rezultatih dela.

– Diferencirane kadrovske štipendije glede na kraj šolanja.

Na ta način naj bi kompenzirali stroške udeležencem izobraževanja, ki se šolajo izven kraja stalnega bivališča in jim zagotovili enake možnosti za izobraževanje.

– Sprotno (medletno) valorizacija vrednosti točke kadrovskih štipendij in letno usklajevanje z rasto osebnih dohodkov zaposlenih s čimer bi zaustavili realno zniževanje štipendij napram osebnim dohodkom zaposlenih.

– Regresiranje prehrane učencev in študentov (iz združenih sredstev)

– Izpolnjen sistem meril za solidarnostno prelivanje sredstev med občinami

– Drugačna samoupravna organiziranost na področju štipendiranja.

Izvajanje štipendijske politike v občini po tem sporazumu uresničujejo udeleženci (podpisniki) sporazuma v skupščini občinske skupnosti za zaposlovanje, na ravni republike pa v okviru delegat-

ske organizirane Zveze skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije.

Sicer pa sporazum organizacijam združenega dela ne nalaga dodatnih finančnih obveznosti v primerjavi z dosedanjo ureditvijo (kot je to navada pri novih sporazumih). Tako je prispevna stopnja za oblikovanje združenih sredstev 0,5% od izplačanih bruto osebnih dohodkov, temeljne organizacije pa jo plačujejo iz dohodka.

Sporazum začne veljati z dnem, ko ga podpišeta dve tretjini organizacij združenega dela, samoupravnih organizacij in skupnosti na območju posamezne občine in velja za podpisnike.

Na koncu tega zapisa naj izrazim le še upanje, da se bodo z novim sporazumom uresničila prizadevanja da bi bilo štipendiranje sestavni del vlaganj v družbeno reprodukcijo in razvoj, instrument kadrovske politike organizacij združenega dela, usmerjevalni dejavnik pri vključevanju mladih v izobraževanje ter spodbuda za doseganje boljših učnih uspehov.

S. PRAŠTALO

SREČANJE DELAVCEV IN UPOKOJENCEV KTL DAN KTL

Vsakoletno srečanje delavcev in upokojencev KTL bo letos v **soboto, 31. maja** v rekreacijskem centru MOSTEC v Ljubljani.

Za ples, dobro voljo, jedajočo in pijačo bo poskrbljeno.

Delavci posameznih temeljnih organizacij in delovne skupnosti bodo o načinu prijave obveščeni preko oglasnih desk; upokojenim sodelavcem pa bomo vabilo s programom poslali na dom.

NASVIDENJE V MOSTECU!

LETOVANJE

Upokojene sodelavce, ki se še niso prijavili za letovanje pozivamo, da svojo željo za letovanje sporočijo v DG družbeni standard.

Pokličite nas po telefonu 061/316-922 int. 292, lahko nam pišete ali nas obiščete v Ljubljani, Kotnikova 1.

Razgovor z uelegatom 10. kongresa ZK Slovenije Jožetom Tomažičem iz tozda Lepenka Tržič

Varovanju našega okolja moramo posvetiti večjo skrb

V tem mesecu imamo v Sloveniji kot prvi v nizu istih, 10. kongres Zveze komunistov Slovenije. V uvodu osnutka resolucije za ta kongres slovenskih komunistov je zapisano: — Zveza komunistov Slovenije si zastavlja in zavestno sprejema predvsem naslednje naloge:

— Odpravljanje vzrokov za zastoj v razvoju socialističnega samoupravljanja — predvsem z uveljavitvijo tistih mehanizmov in možnosti, ki naj v širokem gibanju za razvijanje ustvarjalnosti in upravljalne moči delavcev zagotovijo uresničevanje bistvene opredelitve, da delavci obvladujejo celotni dohodek, to je njegovo ustvarjanje in razporejanje in vse odnose v družbeni reprodukciji.

— Odločnejše uveljavljanje takšne strategije in politike razvoja, s katero se bomo usklajeno, hitreje in uspešnejše kot doslej vključevali v mednarodno menjavo z razvojem družbene inovacijske sposobnosti, oprte na dosežke znanosti in pospešenega tehnološkega razvoja ter na ustrezne programe.

— Okrepitev akcije in mobilnosti Zveze komunistov in vseh organiziranih socialističnih sil, da bo v praksi delovala kot učinkovita, zavestna, organizirana sila za socializem in napredek opredeljenih delovnih ljudi in občanov; praktično se mora potrditi njihova sposobnost in pripravljenost, da so na čelu boja za dolgoročne družbene usmeritve in vrednote socialistične samoupravne družbe.

— Uveljavitev političnega sistema kot izraza demokratičnosti in socialistične samoupravne naravnosti in moči delavskih in ljudskih množic, delegatskih skupščin, delegacij in delegatov ter tako kot sredstvo učinkovitega in pravočasnega sprejemanja odločitev in kontrole njihovega izvajanja in zagotavljanja družbene integracije na samoupravni podlagi.

— Zveza komunistov Slovenije se dosledno zavzema za popolno narodnostno enakopravnost kot eno od temeljnih vrednot socialistične samoupravne družbe. Zagotavljanja te enakopravnosti in odgovornost delovnih ljudi, je obenem pogoj za skupno in za njihovo lastno svobodo.

— Neločljiva sestavina prizadevanj za socialistične družbene odnose je varovanje samostojnosti, samobitnosti, enakopravnosti, neodvisnosti ter drugih vrednot in pridobitev naše socialistične revolucije in socialističnega razvoja z uresničevanjem nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, v kateri delovni ljudje in občani neposredno in organizirano varujejo svoj samoupravni položaj, rezultate in vrednote pred zunanjim in notranjim ogrožanjem.

— Zveza komunistov Slovenije vidi v uresničevanju teh in drugih ciljev ter nalog, ki jih v nadaljevanju vsebuje osnutek resolucije 10. kongresa Zveze komunistov Slovenije, stvarno možnost za hitrejši napredek v razvoju naše družbe.

Ker bo med delegati kongresa tudi naš delavec iz KTL, smo se pred kongresom napotili k njemu z željo, da vam ga predstavimo, ter da našim bralcem pove, kakšni so njegovi občutki pred tem pomembnim dogodkom, ki za njega pomeni tudi veliko priznanje za dosedanje aktivno družbenopolitično delo.

Jože TOMAŽIČ, rojen 19.11. 1941 v Ljubljani je po poklicu papirni tehnik. To svojo izobrazbo si je pridobil v Papirnici Vevče pri Ljubljani, kjer je bil nato tudi 9 let zaposlen kot strojevodja papirnega stroja. Že od 5. maja 1970. leta dalje, torej že skoraj polnih 16 let, pa dela v neposredni proizvodnji kot strojnik papirnega stroja v naši temeljni organizaciji Lepenka. Leta 1973 je bil sprejet v Zvezo komunistov Slovenije v kateri je v tem obdobju opravljal tudi razne funkcije kot namestnik oziroma sekretar osnovne organizacije ZK in druge. Je poročen, ima dve mladoletni hčeri v starosti 11 in 12 let in si je v Lebinjah pri Tržiču zgradil hišo. Kljub njegovemu štiriizmenskemu delu že pol-

nih 16 let in za kar sam smatra, da je eden izmed zelo težavnih delovnih pogojev, je vseeno osebno čutil potrebo, da se tudi aktivno družbenopolitično udeležuje, zaradi česar smatramo, da je bila njegova izbira — za enega izmed štirih delegatov kongresa iz občine Tržič — dejansko utemeljena.

V nadaljevanju najinega razgovora pa je dejal: "Kot delegat za 10. kongres Zveze komunistov Slovenije, smatram, da mi je s tem dano dejansko ne samo priznanje, temveč tudi zelo velika obveznost, zastopati tako našo tozdo in DO KTL kakor tudi z ostalimi tremi delegati vse komuniste naše občine Tržič.

Moja želja kot delegata je, da bom na kongresu v zvezi z delovanjem komunistov izpostavil predvsem njihovo nalogo, ki se mora odražati na določenih področjih dela. Osebno nameravam zato na kongresu iznesti problematiko glede čuvanja varstva okolja ter za katero smatram, da je zelo pomembna za vso našo družbeno skupnost. Glede dejstva, da smo vsa leta po zadnji vojni intenzivno gradili

10. KONGRES ZKS

Zveza komunistov Slovenije

industrijo in pri tem delno tudi zanemarjali varstvo okolja, je zato sedaj pred nami dolžnost, da vsi posvetimo veliko pozornost temu vprašanju. Osveščanje, tako delavcev na delovnem mestu, kakor tudi občanov v okolju kjer bivajo, mora biti po tem vprašanju celovito, z nalogo, da delujejo složno in s ciljem, da z enovito akcijo zagotovijo varstvo okolja. Pri tem pa je potrebno, da na tem področju doprinesejo svoj delež tudi občinski forumi, kot naprimer inšpekcijske službe in seveda tudi drugi organi na ravni republike, ki naj ustvarijo pogoje za izvajanje take dejavnosti. Brez doseženih določenih pogojev pa ni mogoče pristopiti k izdelavi določenih naprav za čiščenje voda in proti onesnaževanju zraka.

Poleg obravnave problematike s tega področja, bom na kongresu iznesel tudi situacijo glede izvajan-

Jože Tomažič

ja dohodkovnih odnosov v združenem delu. Pri tem se bom predvsem oprl na naše večletno uspešno urejanje dohodkovnih odnosov med temeljnima organizacijama Lepenka in Papirno konfekcijo v okviru DO KTL in ki se kažejo tako v doseženih finančnih rezultatih, kakor tudi v drugih skupnih akcijah. Menim, da to ne bi smel biti osamljen primer, temveč, da bi morale delovne organizacije, ki jih sestavlja več tozdov, stremeti za tem, da se taki medsebojni dohodkovni odnosi vzpostavijo povsod tam, kjer bi analize pokazale, da je njihova uveljavitev možna in uspešna. Poleg tega pogoja pa je potrebno, da so zadovoljivi tudi drugi medsebojni odnosi, kajti le taki bodo seveda tudi garancija za uspešne dohodkovne in finančne rezultate na tem področju."

Kot aktivnega sindikalnega delavca sem Jožeta Tomažiča vprašal za njegovo mnenje, v čem naj se izraža v njihovem okolju aktivnost sindikata za ustvarjanje boljšega dela — ne glede, da je nekaj splošnih zaključkov glede tega že nakažal 11. kongres slovenskih sindikato-

"Menim, da mora sindikat, kot ena od vodilnih organizacij v naši družbi in kot predstavnik delavcev v združenem delu, stremeti za tem, da se v naslednjem obdobju po tem, ko smo že sprejeli osnovne samoupravne akte s področja delitve dohodka in osebnih dohodkov, čimbolj pospešijo aktivnosti za sprejem še ostalih spremljajočih aktov, ki naj aktivirajo ustrezno nagrajevanje. Če bodo ti akti čimprej zaživel in tako motivirali delavce v sami proizvodnji za večje in kvalitetnejše delo, bo tudi splošni rezultat poslovanja boljši. Seveda pa moramo motivirati delavca z gledišča njegovega gmotnega položaja, kajti vsak delavec prihaja v glavnem na delo zaradi eksistenčnega položaja in ga je zaradi tega potrebno s tega gledišča tudi motivirati. Prepričan sem, da bodo lahko poslovni rezultati kmalu še boljši."

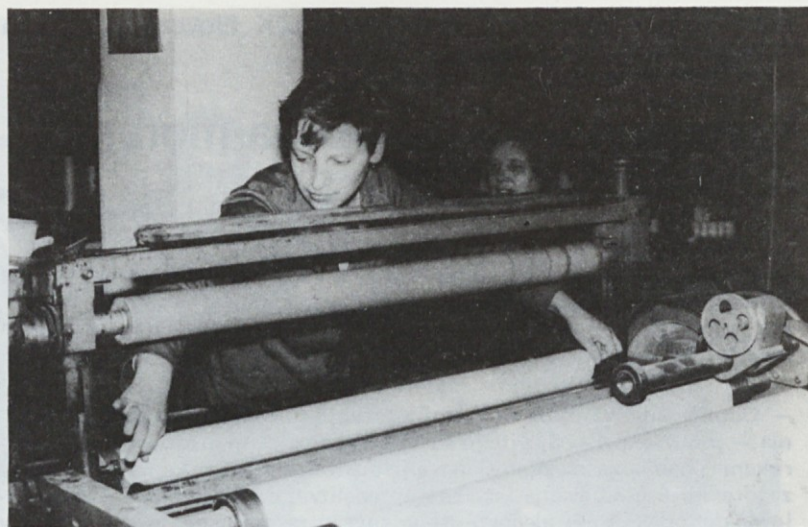
Strinjal sem se s stališčem tovariša Tomažiča, da se mora v sedanji gospodarski situaciji dati največji poudarek pravemu motiviranju delavcev, da bi jih na ta način predvsem z ustreznimi osebnimi dohodki vzpodbudili k boljšemu delu. Ta akcija je ravno v tozdu Lepenka Tržič po izvedeni rekonstrukciji in modernizaciji še toliko bolj aktualna, ker jo bremenijo visoke finančne obveznosti pri odplačevanju raznih posojil. Zato sem želel, da nam odgovori še o drugi možni motivaciji delavcev in sicer, kako je v njihovi temeljni organizaciji urejena inovacijska dejavnost?

"Mislim, da imamo formalno s pravilnikom urejeno vprašanje inovacijske dejavnosti, toda kritično le lahko rečem, da same inovacijske dejavnosti med delavci v tozdu ni. Čeprav je dejstvo, da smo komaj izvedli rekonstrukcijo papirnega stroja, v popolnosti pričeli s

proizvodnjo lepenke na novem velikem avtomatskem stroju, pa sem prepričan, da bi se dalo tudi tu določene stvari spremeniti in na ta način z inovacijami izboljšati njihovo delovanje. Potrebno bi bilo le z določeno aktivnostjo vzpodbuditi delavce, morda tudi na zborih delovnih ljudi, ali se kako drugače z njimi pogovoriti, da bi se za to dejansko zainteresirali."

Milan Seme

Zahvalil sem se Jožetu Tomažiču za podane besede ter ga v imenu bralcev našega Glasila pozdravil kot delegata 10. kongresa ZK Slovenije v upanju, da mu bo to ostalo v trajnem spominu ter z željo po aktivni obravnavi njegovega prispevka na kongresni komisiji.

Izdelava papirnih zvirkov v tozdu Papirna konfekcija

Iz delovanja zdravstvene ambulante v KTL

BOLNI SO VEST ZDRAVIH

Zdravje ni čudež, ki so ga nekateri deležni zvrhane mere, drugih se pa komaj dotakne. Zdravja tudi nima zdravnik v svoji torbi, iz katere deli enemu več, drugemu manj. Zdravju odmerja mero vsak posameznik, okolje, v katerem dela, dom v katerem živi in seveda organizirano zdravstveno varstvo, ki lahko prispeva svoj delež k daljšemu življenju z manj trpljenja in več zadovoljstva.

Zdravstvo je vedno natanko tako razvito kot je družba, v kateri deluje, kajti kljub samostojnosti medicinske znanosti je zdravstveno varstvo organizirano in prirejeno danim možnostim.

Osnovno zdravstveno varstvo, kamor sodi tudi medicina dela, skrbi za zdravje sredi vsakdanjega življenja, kjer se v bolezen vpletajo različna dogajanja, ki lahko še kako vplivajo na razvoj bolezni. Zato mora biti zdravnik v obratni ambulanti čim bolj poučen o vsem

kar se dogaja v bolnikovem okolju (delovno mesto, dom, prosti čas), obenem pa mora poznati bolnika in vsaj predvideti njegova odzivanja pri raznih spremembah. Poznavanje bolnika je namreč mnogokrat enako pomembno kot znanje o bolezni.

Kako bi lahko dosegli sodelovanje med bolnikom in zdravnikom, da bi bilo bolj učinkovito?

Prav gotovo s strpnim in človeškim pogovorom z bolnikom samim, z odgovornimi v delovni organizaciji, s socialno službo in seveda s svojci, kajti le tako bi najbolj pomagali zdravniku, ki ima skoraj 2000 varovancev. Tolikšno število ljudi je težko poznati, kaj šele skrbeti za njihovo zdravje, spoznati njihovo delo in delovna mesta. Za razliko od zdravnika specialista v bolnici se mora obratni zdravnik odločiti takorekoč na delovnem mestu bolnika, kako bo ukrepal, da bi obvaroval zdravje ali preprečil širjenje bolezni.

Zdravnik v obratni ambulanti opravlja kurativo (zdravljenje bolnih) in preventivo (preprečevanje in odkrivanje bolezni), kajti prav pri sistematskih pregledih odkrijemo precej kroničnih bolezni. Tako lahko kronične bolnike redno pregledujemo (čeprav nam zanje še vedno ne ostaja dovolj časa).

Premeščanje delavcev na druga delovna mesta so velik problem v obratni ambulanti. Zakaj, se boste prav gotovo vprašali?

Premestitev je za vsakega zdravega človeka sila občutljiva, zato mora biti izpeljana previdno in z veliko mero posluha, jasno je treba razložiti, zakaj je prišlo do spremembe. Občutljivi in posebej bolni ljudje se ob premestitvi zatečejo v ambulanto, pa čeprav bolezen sploh ni vzrok premestitvi, kajti drugače ne znajo najti poti iz svoje stiske. Mnogokrat radi pozabljamo, da je treba premestitve človeško pojasniti in razložiti, zakaj človeka potrebujejo na drugem delovnem mestu.

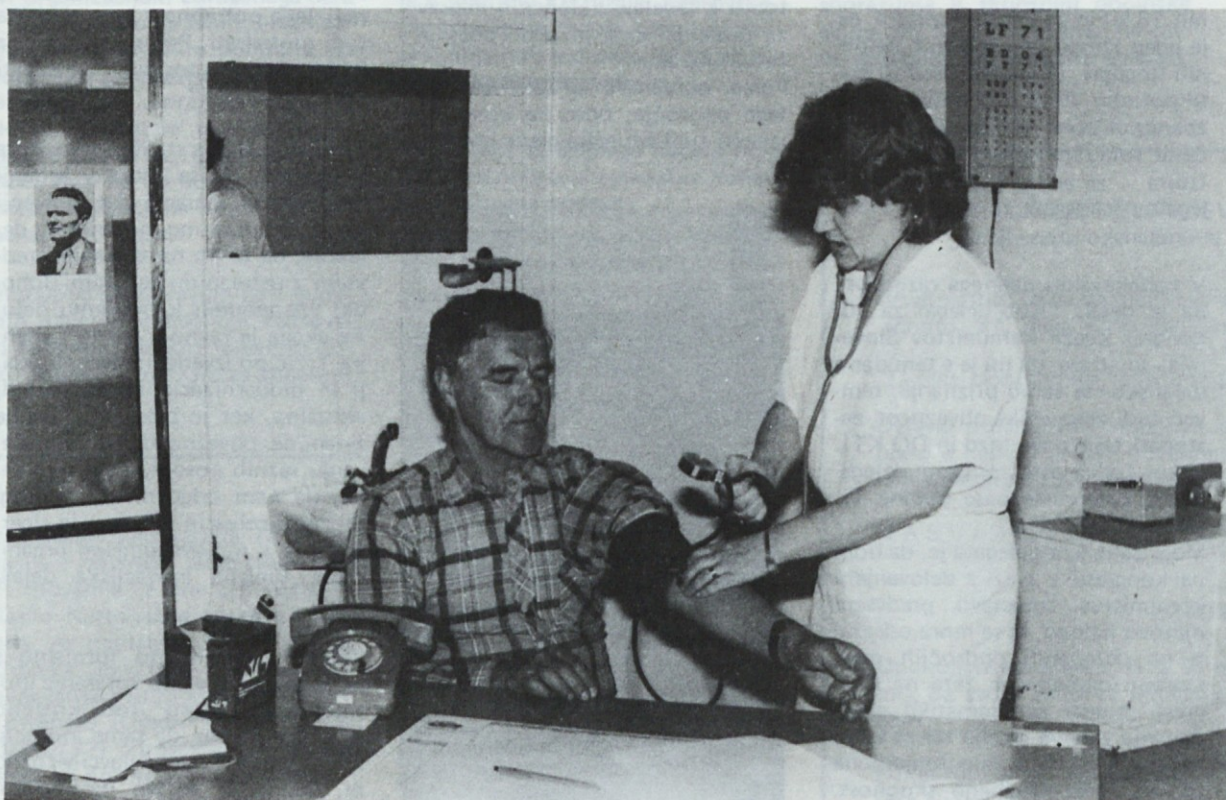
Če zapišemo znano resnico, da je bolje preprečiti kot zdraviti, potem se sprašujemo, kako je v Kartonažni tovarni?

Dobro in prizadevno, lahko rečemo, kajti Kartonažna tovarna se resnično trudi, da bi imela čim boljši pregled nad zdravstvenim stanjem, v kar se vključujeta še služba za varstvo pri delu in socialna služba. Pogosto se zdi, da zdravnik s svojim mnenjem ovira ali preprečuje razne spremembe pri delovnih procesih v tovarni, toda vedeti je treba — varovanje zdravja mora biti vsaj tako učinkovito kot zdravljenje samo.

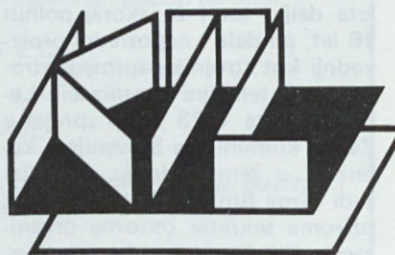
Tudi posameznik včasih razmišlja podobno — zdravnik je zato, da zdravi. Kdor sam ne varuje zdravja, ne skrbi zanj in ne upošteva nasvetov, bo tudi zaman iskal zdravja, ko ga bo potreboval.

Res je, da marsikdo rešuje svoje težave v ambulanti, čeprav bi jih moral reševati v delovnem okolju. Res je, da mora tudi zdravnik delati kot od njega zahteva okolje, čas in razmere v družbi. Res je, da mora zdravnik vedno večkrat pojasnjevati bolniku, da pač nekatere stvari zaradi različnih vzrokov ni več. Toda kljub vsemu zdravnik ostaja ob svojem bolniku in skrbi zanj, kljub temu, da mnogi ob tem ostajajo brezbrizni in neprizadeti, češ — mene pustite pri miru, brigajte se za bolne, mi smo zdravi!

Čelan — Lucu Branka

Skrbnik našega zdravja: Čelan—Lucu dr. Branka

**Vsem
delavcem
čestitamo
k majskim
praznikom**

Narisal: Janez Oražem
Tozd Kartonažna - DE/30

Predlog terminologije iz področja papirno predelovalne industrije

NADALJEVANJE OBJAV IZ ŠTEVILK GLASILA KTL 12/85 IN 1/86

SIVA LEPENKA

sin.: navadna lepenka
lepenka izdelana iz mešanega starega papirja. Rabi se predvsem v kartonažne svrhe za izdelavo škattel. Tudi kot skupinski naziv za knjigoveško lepenko, kartonažersko lepenko in lepenko za zabojučke.

a.: millboard
f.: carton (m) gris a l'enrouleuse
n.: graue Wickelpappe

STAR PAPIR

sin.: papirni odpadki
odpadni papir
kosi rabljenega papirja, največkrat s primešanimi neželenimi snovmi. Star papir je mogoče vrtniti v proces izdelave novega papirja pogojno s čistilnimi napravami.

a.: waste paper
f.: vieux papiers (m)
n.: Altpapier (m)

KARTON ZA ZLOŽENKE

karton z odgovarjajočimi trdnostmi in drugimi lastnostmi, predvsem za žlebljenje in upogib, namenjen za izdelavo škattel

a.: folding, boxboard
f.: carton (m) pour boites pliantes
n.: Faltschachtelkarton (m)

PREMAZNI KARTON ZA ZLOŽENKE

sin.: kromo karton za zaklopnice
vrsta kartona za zloženke, katerega ena stran je premazana. Premazana stran je dobro potiskljiva, včasih pa mora biti tudi sposobna za lakiranje

a.: coated folding boxboard, colour printing boxboard
f.: carton (m) couche pour boites pliantes
n.: gestrichener Faltschachtelkarton (m) Chromokarton (m)

SVILEN PAPIR

sin.: svilen zavijalni papir
tanek, voljan, mehansko razmeroma odporen papir, bel ali barvast, največkrat enostransko gladek. Rabi se za zavijanje drobnih, predvsem občutljivih predmetov pa tudi za okrasne namene

a.: wrapping tissue
f.: papier (m) soie, papier (m) mousseline
n.: Seidenpapier (n)

KOMPAKTNA LEPENKA

naziv za lepenko, če se želi poudariti razliko napram valovitim kartonom glede mase in načina izdelave valovitega kartona z lepljeno lepenko

a.: solid fibre board, solid wet machine board
f.: carton (m) a l'encouleuse compact
n.: Volldeckelpappe

EKSTRUDIRANA, KOEKSTRUDIRANA OSLOJITEV

nanašanje enega ali dveh slojev oslojevalne snovi na papirni trak.
Primerjaj: ekstrudivna oslojitev

a.: sxtrusion — coextrusion coating
f.: couchage (m) par extrusion — coextrusion
n.: Extrusion — Koextrusionsbeschichtung

DEBELINA

skupni naziv za debelino lista, odn. pole

a.: thickness, caliper
f.: epaisseur
n.: Dicke (f), Starke (f)

VLAŽNOST

sin.: vsebnost vlage
količina vode, ki jo vsebuje enota snovi. Pri praktičnem izvajanju je to razmerje med masno izgubo preskušanca in njegovo maso pri odvzemu vzorca ter je navadno izražena v procentih

a.: moisture content
f.: humidite (f), teneur en eau
n.: Feuchtigkeitsgehalt (m)

SUHOTA

sin.: sušina, sušnost
razmerje med maso pred in po sušenju izražena v odstotkih

a.: dry content
f.: siccite
n.: Trockengehalt (m), Trockenheit (f)

BOBINA

posebna oblika zvitka, ki je namenjen za daljno predelavo na strojih za konfekcioniranje. Bobina je navadno ožja in manjšega premera, kot povprečni zvitki

a.: reel of paper
f.: bobine (f)
n.: Bobine (f)

PREMAZAN

eno ali obojestranski nanos sloja snovi v tekoči ali pastozni obliki na papir ali karton

a.: coated
f.: couche
n.: beschichtet

KREPAN

v fine gubice nabran papir, da bi bil med uporabo bolj raztegljiv, mehkejši in bolj žilav.

a.: creped
f.: crepe
n.: gekreppt

GRAMATURA

sin.: masa (kvadratnega metra)
masa enega kvadratnega metra zračno suhega papirja, kartona ali lepenke. Izražena je v gramih. Znak je g/m²

a.: grammage, basic weight
f.: grammage (m)
n.: grammatur (f), Flachengewicht (n)

KAŠIRAN

s prilepljenjem plemenitejšega, to je finajšega, privlačnejšega ali mehansko odpornejšega papirja na manj kakovostno papirno, kartonsko ali lepenčno ploskev.

a.: Caminated
f.: contrecolle
n.: kaschier, beklebt

POLNATRON PAPIR

papir z določeno mehansko trdnostjo, ki po vlakninski sestavi sestoji iz najmanj 50% vlaken kraft celuloze, ostanek pa je iz kraft starega papirja

a.: mixed sulphate paper
f.: papier (m) mixte a base de soude
n.: Kraftmischpapier (n)

PLAKATNA LEPENKA

enobarvna, včasih tudi premazana lepenka, ki se rabi za plakatanje (tog lepenčni plakat)

a.: poster board
f.: carton (m) pour affiches
n.: plakatkarton (m)

NADOMESTEK PREŠPANA

elektro in drugim kakovostnim prešpanom podoben karton ali lepenka za uporabo v tekstilni industriji, industriji mehanske predelave in drugod. Nadomestek prešpana je praviloma iz brezlesne snovi, iz številnih plasti gavčan ali lepljen, največkrat v barvah

a.: imitation pressboard
f.: carton (m) d'appret imitation
n.: Presspan — Ersate (m)

REBRAST EMBALAŽNI KARTON

polkarton iz lesovine, starega papirja ali njihove mešanice namenjen, da se ga še mokrega trajno orebri. Rebričasti izdelek rabi za embalažne namene kot amortizer proti sunkom. Izhodni material je polkarton gramature 150–225 g/m²

a.: fluted board
f.: carton (m) cannale
n.: Riffelpappe

METAL PAPIR

sin.: papir s kovinsko folijo
papir z ene ali z obeh strani prevlečen s kovinsko folijo. Bronzirani in metalizirani papir ne štejeta med metalne papirje.

a.: metal foil paper
f.: papier (m) feuille de metal
n.: Metallpapier (n), Metallpapier (n)

RAZMAZANO PREMAZOVANJE

postopek kontinuiranega premazovanja traku, npr.: kartona s pomočjo pokončno postavljenega ravnila tik pred njim. Premazana mešanica se zadržuje pred ravnalom v obliki mlake.

a.: spread coating
f.: couchage (m) par etalement
n.: Streichverfahren (n)

RAZMAZNO PREMAZAN KARTON

karton prekrit s premazno mešanico po postopku razmaznega premazovanja

a.: spread coated board
f.: carton (m) couche par etalement
n.: ausbreitungsgestrichener Karton (m)

LEPILNI TRAK

trak kraft sulfatnega papirja, tekstila ali drugega materiala z nanosom lepila navit v zvitek

a.: adhesive tape, binding tape
f.: bande (P) adhesive
n.: Klebeband, Klebestreifen

LAKIRAN

nanos naravne ali sintetične smole večinoma raztopljene v hlapljivem topilu. Po posušitvi je nanos navadno trd, bleščeč in prozoren

a.: varnished
f.: verni
n.: lackiert

PREMAZOVANJE Z ZRAČNO KRTAČO

vrsta premazovanja z zračnim tokom

a.: air brush coating
f.: couchage par la brosse d'air
n.: Luftburstenstreichverfahren

ŠIRINA ZVITKA

dimenzija zvitka izmerjena v prečni smeri izdelanega traku

a.: width of reel
f.: largeur d'une bobine
n.: Rollenbreite (f)

BREZLESEN

vrsta celuloznih papirjev, ki ne vsebujejo več kot dopustnih 5% olesenelih vlaken

a.: wood free
f.: sans bois
n.: holzfrei

KARTONAŽNA LEPENKA

siva, rahlo glajena lepenka za kartonažne namene. Lepenka je tudi sposobna za vlečenje, zlebljenje, izsekovanje in preganje

a.: box board
f.: carton (m) epais pour cartonage
n.: Kartonagenpappe

AZBESTNA LEPENKA

lepenka iz azbestnih vlaken. Snovi je največkrat dodano vezivno sredstvo, včasih tudi nekaj polnil. Ponekod dodajajo manjše količine celuloze, da bi se zmanjšala krhkost lepenke. Je praktično negorljiva.

a.: asbestos board
f.: carton (m) d'animante
n.: Asbestpappe (f)

Skupščina sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije

Novo vodstvo v republiškem sindikatu naše dejavnosti

Razen na zvezni ravni smo koncem lanskega in v začetku letošnjega leta na vseh nivojih izvedli zaključne preglede delovanja sindikalnih organizacij in njihovih vodstev ter izvedli nova. Z 11. kongresom sindikatov Slovenije smo to izpeljali tudi za našo republiko.

Bralce Glasila želimo v tej številki v kratkem seznaniti s potekom skupščine sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije, ki je bila 9. januarja 1986 v Mariboru, predvsem s sestavo novega vodstva.

Skupščine se je kot gost udeležil tudi predsednik Zveznega odbora sindikata delavcev grafične, časopisne, založniške in informativne dejavnosti Jugoslavije Milorad Radević, ki je v svojem pozdravnem izjavljanju poudaril dejstvo zaostajanja grafične industrije za ostalimi panogami. Pri tem je navedel, da se več ali manj skoraj vse OZD v grafični industriji srečujejo s podobnimi težavami kot so: star strojni park, neizkoriščenost kapacitet ter precejšnjo tehnološko zaostajanje za sorodnimi panogami v svetu. Prav tako pa je čutilo veliko lastno zaprtost delovnih organizacij v same sebe in kot da jih delovanje drugih ne zanima.

Od 113 vabljenih delegatov je 84 prisotnih v celoti uspešno izvedlo postopek poteka skupščine na kateri so se aktivno v razpravi udeležili tako delegati, kot tudi gostje. Naš delegat Franc Friškovec je kot predsednik komisije za organiziranost in kadrovske politike pri ROS razpravljala o organiziranosti in delovanju republiškega odbora.

Po razrešitvi dosedanjih članov odbora za mandatno obdobje 1982/86 so prisotni delegati na predlog kandidacijske in volilne komisije, ki ga je podal njen predsednik Franc Friškovec, izvolili nove člane republiškega odbora sindikata naše dejavnosti za mandatno obdobje 1986/90 in sicer: Konrad Faktor, Rajko Prašnikar, Marjan Zupančič, Zdravko Petrič, HELENA KUČIČ, KTL – TOZD JELPLAST, Kamna gorica, Olga Franko, JOŽE TOMAŽIČ, KTL TOZD LEPENKA, Tržič, Alojz Ovnič, Albin Kac, Iztok Žigon, Janez Cerar, Adrijan Juvan, ALOJZ JAKŠA, KTL – TOZD VALKARTON, Logatec, Milan Deisinger, Jana Taškar, Milan Merlak, MIHA CELARC, KTL – TOZD KUVERTA, Ljubljana, Dušan Piršič, Armand Kopitar, Vida Bartol, Alojz Škerbec, Bojan Tratnik, Anton Golob, Tončka Stamenovič, Lilijana Kenda, Vladimir Vilfan, Aleksander Leben, Niko Rebek, DRAGAN KOVAČEVIČ, KTL – TOZD KARTONAŽNA, Ljubljana, Alojz Poler, Jože Nekrep, Manfred Štraus, Irena Ferluga – Jedlončnik, Jože Veršič, Bogomir Veber, Franc Urek, ANITA ALBREHT, KTL – TOZD KARTONAŽA, Rakek, Danica Flisar, Zvonko Gorjup, Zvone Krajnc, Božo Cizelj, EDVARD ŠPILAR, KTL – TOZD TIKI, Trbovlje, Bojan Koleča.

V 43. članskem republiškem odboru je tako kar 7 delegatov iz naših temeljnih organizacij DO KTL.

Na sami skupščini sta dosedanja predsednik republiškega odbora sindikata Stane PURGA in sekretar Jože VERŠIČ podelila priznanja sindikata delavcev dejavnosti

18 prejemnikom med katerimi je bil tudi naš delavec Franc Friškovec.

Po končani skupščini je bila opravljena že tudi 1. konstitutivna seja novih članov republiškega odbora, na kateri so na predlog predsednika komisije za organizacijsko in kadrovske politike pri RO Franca Friškovca izvolili nov 13 članski IZVRŠILNI ODBOR republiškega odbora sindikata naše dejavnosti v katerem je tudi naša delavka ANITA ALBREHT iz tozda Kartonaže Rakek. Za novega predsednika republiškega odbora je bil izvoljen Milan Deisinger iz ČGP DELO, za podpredsednico Tončka Stamenovič iz Cankarjeve založbe in za sekretarja ponovno Jože Veršič iz ČGP Večer.

V posamezne komisije republiškega odbora so bili izmed delavcev KTL izvoljeni:

– Janez SEDEJ (sedaj združuje delo v sozdu Slovenija papir) v komisijo za družbeno-ekonomske

odnose in razvoj samoupravljanja in tudi za predsednika komisije;

– Ivan NEMEC (tozd Kartonaža Ljubljana) v komisijo za izobraževalno in inovacijsko dejavnost ter proizvodno-delovno tekmovanje;

– Miha CELARC (tozd Kuverta Ljubljana) v komisijo za delovne in življenjske razmere delavcev;

– Franc FRIŠKOVEC (tozd Kartonaža Ljubljana) v komisijo za organizacijsko in kadrovske politike in tudi za njenega predsednika;

– Anita ALBREHT (tozd Kartonaža Rakek) v komisijo za kulturo šport in rekreacijo in obenem tudi za njeno podpredsednico.

Vsem našim izvoljenim delavcem v Republiškem odboru sindikata papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije ter v njegove organe, želi uredništvo v naslednjem štiri letnem mandatnem obdobju čimvečji lastni prispevek k njihovu uspešnemu delovanju.

Milan SEME

Obrambno in samozaščitno usposabljanje delovnih ljudi

Tozd v obrambnih pripravah

V krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela potekajo priprave, ponekod pa tudi že obravnave obrambno zaščitne tematike, ki jo je za leto 1986 določil Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SRS za področje obrambnega in samozaščitnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov. Naslov teme je "Naša krajevna skupnost in temeljna organizacija združenega dela v obrambnih pripravah" kot nadaljevanje teme iz leta 1985 "Domovino bomo branili z znanjem in orožjem". Lani so bili delovni ljudje in občani seznanjeni s Smernicami za obrambo SFRJ pred agresijo in z osnovnimi načeli strategije oboroženega boja. Letošnja tema pa ima namen prikazati, kako je splošna ljudska ob-

ramba in družbena samozaščita kot sestavina samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov vgrajena v temeljnih celicah samoupravnega organiziranja, v krajevni skupnosti in temeljni organizaciji združenega dela.

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije je za potrebe organizatorjev in izvajalcev tega usposabljanja pripravil tudi ustrezno gradivo: plakat kot vabilo, brošuro z navedeno tematiko, diaprojektivne in prosojnice, ki jih je mogoče dobiti pri občinskih upravnih organih za ljudsko obrambo.

Iz omenjene brošure objavljamo nekoliko prirejen odlomek, ki prikazuje predvsem izvajanje potrebnih aktivnosti v tozdih in DSSS.

IZ USTAVNE IN ZAKONSKE OPREDELITVE: "VLOGA IN NALOGE KRAJEVNE SKUPNOSTI IN TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA V OBRAMBNIH PRIPRAVAH"

Delovni ljudje in občani uresničujejo svoje pravice in dolžnosti na področju SLO in družbene samozaščite najneposredneje prav v svojih temeljnih celicah samoupravnega organiziranja. Odgovornost za obrambo in zaščito ter varnost v krajevni skupnosti in tozdu je hkrati odgovornost za obrambo in zaščito političnega sistema socialističnega samoupravljanja in njegovega nadaljnjega razvoja. Ko delavci in občani urejajo obrambna in varnostna vprašanja, marsikatero nalogo ne morejo speljati, ne da bi pri tem sodelovali, zato morajo organi krajevne skupnosti in tozd, družbenopolitične organizacije in družbene organizacije usklajevati in povezovati svoje delovanje in aktivnosti pri uresničevanju nalog SLO in družbene samozaščite. Teh je veliko, npr. požarna varnost, reševanje ljudi in imetja ob naravnih nesrečah, organizacija vojne proizvodnje, preskrba prebivalstva in oboroženih sil, odkrivanje in onemogočanje delovanja diverzantskih skupin itd.

Za uresničitev obrambno-varstvenih ciljev delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti opravljajo naslednje naloge:

S seje odbora v lanskem letu, ko je bila gost DO KTL. Direktor tozda Kartonaža Jakob Kondrič seznanja delegate o delovanju KTL; drugi z leve: Franc Friškovec

— skrbijo za lastno obrambno in samozaščitno usposabljanje in pripravljajo za učinkovito izvrševanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in sodelovanje v splošni ljudski obrambni vojni;

— spremljajo in ocenjujejo politično varnostne in vojaškopolične razmere, spremljajo in izvajajo ustrezne ukrepe za varnost, obrambo in zaščito svoje ter širše družbene skupnosti;

— razvijajo varnostno kulturo ter organizacijo in izvajajo aktivnosti ki so pomembne za boj in zaščito pred sovražnim obveščevalnim, propagandnim in drugim subverzivnim delovanjem in za preprečevanje družbeno škodljivih pojavov in dejanj;

— organizirajo informativno — propagandno delo in se seznanjajo z vsebino, metodami in oblikami sovražnega in družbeno škodljivega delovanja;

— varujejo družbene objekte, javni red in okolje in sodelujejo pri izvajanju ukrepov za varnost prometa, požarno varnost ter varnost družbenega in zasebnega premoženja;

— organizirajo narodno zaščito, jo usposablja in v njej sodeluje;

— organizirajo, opremljajo in pripravljajo štabe in enote civilne zaščite, skrbijo za priprave in za izvajanje osebne in vzajemne zaščite in drugih ukrepov;

— zbirajo podatke, pomembne za varnost in splošno ljudsko obrambo in jih sporočajo centrom za obveščanje oziroma drugim pristojnim organom;

— organizirajo teritorialno obrambo;

— sodelujejo pri izvajanju mobilizacije vseh sil in sredstev.

Pri uresničevanju splošne ljudske obrambe pa imajo delovni ljudje in občani še naslednje pravice in dolžnosti:

— vojaško dolžnost,

— delovno dolžnost,

— dolžnost delovati v civilni zaščiti,

— dolžnost delovati v službi opazovanja in obveščanja,

— dolžnost usposabljanja se za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito,

— materialno dolžnost.

TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA IN NJENA ORGANIZIRANOST

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela organizirajo in izvajajo kot sestavni del redne dejavnosti za obrambo in za delo v vojni, za zaščito in reševanje delovnih ljudi, materialnih in drugih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih nesrečah ter v izrednih razmerah, hkrati pa opravljajo naloge in aktivnosti

družbene samozaščite v skladu s svojimi obrambnimi in varnostnimi načrti z načrti krajevne skupnosti in občine.

NALOGE DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet oziroma njemu ustrezni organ upravljanja temeljne organizacije združenega dela usmerja splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter opravlja na tem področju zlasti naslednje naloge:

Ne kadite! opozorilo že pri vhodu na tovarniški prostor

— zagotovi, da se v planih tozda določijo naloge splošne ljudske obrambe in aktivnosti družbene samozaščite kot sestavni del redne dejavnosti;

— imenuje komite za SLO in družbeno samozaščito;

— določa organizacijo narodne zaščite in civilne zaščite;

— spremlja in usmerja delo poslovnih in izvršilnih organov pri uresničevanju nalog SLO in družbene samozaščite;

— odloča o organiziranju, pripravljanju in izvrševanju delovne dolžnosti in drugih pogojev za delo v neposredni vojni nevarnosti, v vojni ali izrednih razmerah;

— zagotavlja materialne pogoje za opravljanje nalog SLO in družbene samozaščite.

KOMITE ZA SLO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

V tozdu spremlja in ocenjuje varnostne in obrambne razmere in usmerja in usklajuje obrambne prip-

rave in samozaščitne aktivnosti. Za svoje delo je odgovoren delavskemu svetu, ki ga je imenoval in zvezi komunistov.

NALOGE POSLOVODNEGA ORGANA (VODJE OBRAMBNIH PRIPRAV)

Naloge poslovnega organa so zlasti naslednje: uresničuje naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pri vodenju delovnega procesa v skladu z obrambnim in varnostnim načrtom, strokovnimi službami izdelava obrambni in varnostni načrt, poročila in opravlja druge naloge SLO in družbene samozaščite, organizira izvajanje obrambnih in samozaščitnih priprav, obrambnega usposabljanja delavcev, nalog in aktivnosti na temelju sklepov delavskega sveta in komiteja za SLO in družbeno samozaščito.

IZ NAŠE OBRAMBE, št. 2 februar 1986

Mirko PLAZNIK

Drugi o nas — "Delo" dne 18.4.1986

Simova dolga pot do pravih sorodnikov

Leta 1945 je z drugimi sirotami iz Bosne prišel v Ljubljano in imel za vratom le kartonček z imenom Simo — Zgledni krušni starši — Nekoga dne je na njegova vrata potrkal mlajši brat

Ljubljana, aprila — Vojna vihra, ki je leta 1942 divjala po Kozari, a za seboj pustila razdejanje po vaseh, med žrtvami pa je bilo tudi veliko otrok. Od 23.858 otrok s Kozare, ki so jih odpeljali v taborišča smrti, se jih 5300 ni nikoli vrnilo. Večina jih je bilo ubitih ali so pomrli, nekaj pa so jih odpeljali skrbniki v nove domove, kjer so delno ali povsem izgubili svojo identiteto. Med njimi je bil tudi bosanček Simo, ki je leta 1945 z drugimi

vojnimi sirotami prišel v Ljubljano. Okoli vratu je imel vrvico, na kateri je bil obešen kartonček z napisom Simo. Bolehnega, od lakote izčrpanega dečka je najprej sprejela družina Vidic, potem družina Brajer, v začetku leta 1947 pa je Simo končno našel topel dom in krušne starše. To sta bila Lidija in Jože Dermota.

Deček je zelo nemirno spal, ponoči je pogosto bledeel, zbuval se je v krikih in joku in nerazumljivo govoril. Jože in Lidija sta ob njegovem zglavju prebedela veliko noči in ga poslušala. Želela sta vsaj delno poiskati njegovo poreklo. Zjutraj sta mu govorila: "Spo-

mni se, Simo. Povej, kaj se je zgodilo."

Simo pa se je svojega krutega otroštva, vsega, kar je doživel, spominjal nejasno, kot skozi meglo. Nizka koliba pod hribom. Poleg kolibe teče potok, na njem stoji mlin. Za potokom je gozd, za gozdom pa njiva s koruzo. V kolibi oče kuha žganje. Kakšen je oče? Ne ve. Mati mu daje dva kosa suhega sira. Kakšna je mati! Majhen, droban stopi v kolibo, oče se mu nasmehne. V oglu kaplja žganje. Od očeta vzame kozarec in žganje mu steče po grlu. Potem se mu v glavi zavrti, vesel je, sam sebi se zdi smešen. Ve, da mu je iz rok padel kos sira . . .

Lidija in Jože Dermota, ki nista imela svojih otrok, bi rada slišala še kaj, vendar pa jima deček ni mogel pomagati. Ničesar drugega se ni spominjal.

Pogosto ga je ponoči tlačila mora. Jože pa je skrbno zapisoval vsako

besedo, tudi tiste, ki so se zdele povsem nejasne. Začel je sestavljati mozaik, iz katerega sta z ženo Lidijo zaslutila, da se je dečku moralo zgoditi nekaj strašnega.

. . . Kolibe ni več. Hodi med ljudmi. Mati poleg njega nosi dojenčka. Je imel kaj bratov in sester? Zdi se, da jih je bilo v hiši več . . . Dolgo je hodil. Prišli so do neke barake. To je bilo taborišče.

Jože je pisal Rdečemu križu v Beograd, poskušal poiskati sledi v Sarajevu, spraševal je v Zagrebu. Vse brez uspeha.

Bosanček Simo pa je v toplem domu krušnih staršev odrasel. Končal je nižjo gimnazijo, postal livarnar in se zaposlil v Litostroju. Želela po tem, da bi zvedel, od kod izvira, pa je vnašala vanj nemir.

"Oče Jože in mama Lidija, tako ju kličem, ker sta kot prava oče in mati, dobra človeka, ki sta mi podarila ljubezen, sta mi že takoj povedala resnico. Povedala sta mi, da

sta me posvojila, pri tem pa sta mi nesebično pomagala pri iskanju pravih staršev," je dejal Simo.

Devet let potem, ko sta ga Dermotova uradno posvojila, je Simo leta 1959 prvič prišel na sled svojcem. Staršem, ki jih je Simo imel v spominu, sta bila še najbolj podobna Dragoje in Petra Lajić iz vasi Vrbaška pri Bosanski Gradiški.

"Od tega srečanja sem veliko pričakoval, doživel pa sem veliko razočaranje. Srečanje je bilo pretresljivo, ko pa me je 'oče' osorno vprašal: 'Kdo pa je ta stari?' in pri tem pokazal na očeta Jožeta, me je to močno prizadelo in rekel sem si: Simo, to ne more biti tvoj oče. Tudi sliki, ki sem si jo o njem ustvaril, ni ustrezal. Vrnil sem se v Ljubljano in z Lajići pretrgal vse stike. Seveda pa sem še naprej iskal prave starše," je dejal Simo, ki je leta 1959 svojemu priimku dodal še priimek Lajić.

Ko je Mario Zurl v rubriki Arena išče vaše najdražje objavil pretresljivo zgodbo o Simi Dermoti, je fanta prepoznal neki sorodnik.

Takrat 25-letni Simo Dermota je doživel še eno razočaranje.

"V vasi Nuštru pri Vinkovcih sem se septembra 1965 sestal z materjo Stano Vulić in sestro Milko. V meni sta prepoznali svojega sina oziroma brata Ivico, rojenega 4. avgusta 1938 v vasi Bjelajce pri Mrkonjiću gradu."

Tudi to srečanje, sicer toplo in prisrčno je v njem zbudilo nemir, ki si ga niti sam ni mogel razložiti. Srečanja z materjo in sestro so bila vse redkejša, pa tudi pisem je bilo vse manj. Od njihovega prvega srečanja je minilo 20 let in Simove slutnje so se uresničile. Stana ni njegova mati, pa tudi Milka ne njegova sestra.

Neko soboto v novembru 1984 pa se je na vratih stanovanja v Trebi-

njski 12 pojavil neznanec. Sima ni bilo doma. Njegova žena Judita je vprašala neznanca, kaj želi. Dejal je, da išče Sima Dermoto.

"Vprašala sem ga, ali pozna Sima in od kod je. Povedal je, da je iz Bosanske Gradiške. Bil je neverjetno podoben mojemu možu. Nisem se zmotila, bil je eden njegovih najbližjih," je povedala Judita.

"Jaz sem njegov mlajši brat Radovan Lajić," je dejal.

Ko se je Simo vrnil domov, sta si brata planila v objem.

"Tokrat nisem hotel s spremembo dokumentov. Najprej sem hotel prave dokaze. Na zavodu za sodno medicino in kriminalistiko v Zagrebu so opravili krvno preiskavo podedovanih lastnosti. Dobil sem potrdilo: jaz, Ivo Vulić Dermota, sem sin Dragoja in Petre Lajić."

Prof. dr. Vladimir Palamovič je ugotovil, odkod znamenje, ki ga

ima Simo na levi strani trebuha v višini pasu: brazgotina je nastala zaradi opekline z žerjavico. To sta potrdili tudi mati Petra in tetka Jela — ki ga je nehote opekla, ko je bil še dojenček.

Tako je Simo končno našel svojo mater Petro, ki je zdaj stara 72 let, 42-letnega brata Milorada, 39-letnega Radovana in 34-letno sestro Lepo. Oče Drago je umrl leta 1984. Družina Lajić pa še vedno nič ne ve o usodi Simonovega brata Veljka in sestre Savke, ki so ju skupaj z njim odpeljali v taborišče.

Simo Lajić Dermota ni nikoli zapustil svojih krušnih staršev. Tudi potem, ko se je poročil z Ljubljanko Judito Rus, s katero ima dvojčka Veljka in Miloša, je skrbel zanj kot sin, vse do njune smrti. Jože je umrl leta 1974, Lidija pa 1980.

IVAN SUČUR

Z delegati organov upravljanja tozda Kartonažne po vinski poti v Slovenskih goricah

Skromna pozornost za njihovo aktivno samoupravno delovanje

Začetkom tega leta, je marsikateremu delavcu potekel ta ali oni mandat v organih upravljanja ali drugih organih. Vodstvo temeljne organizacije Kartonažna Ljubljana, se je odločilo, da bo ob izteku mandata organiziralo za delegate organov upravljanja in druge člane njihovih izvršilnih organov, eno in poldnevno strokovno ekskurzijo z namenom, podati tem delavcem skromno pozornost za njihov trud, ki so ga vložili v njihovo aktivno samoupravno delovanje.

V petek popoldan ob 16. uri, za večino kar po končanem delu, se je poln avtobus udeležencev odpeljal na prijetno pot proti naši vinorodni slovenski Štajerski v Ormož, prav na mejo s sosednjo republiko Hrvaško. Na njihovo željo, sem se tega popotovanja udeležil z namenom, da vam del tega prikažem z besedo in sliko v našem Glasilu, pa tudi za naš tovarniški arhiv. Vtisi in doživetja po delu te naše slovenske "vinske poti" so tako obsežni, da bi se o njih dalo mnogo napisati, toda omejil se bom le na tiste, ki naj v kratkem povedo vse.

Mudilo se nam je, da do večera pridemo v Ormož, zato se nismo ustavili na Trojanah, kjer si večina izletnikov po navadi naredi počitek. Le v kratek postanek v motelu na "Sloveniki" in že smo hiteli skozi starodavni Ptuj, ki ima mnogo zanimivosti predvsem v muzeju na starem gradu. Toda tak je bil pač program našega potovanja in nismo ga spreminjali. Smo pa bili zato veseli vseh turističnih informacij, ki nam jih je podajala Metka Pahor, organizacijski vodja te naše ekskurzije o zanimivostih mimo idočih krajev, med katerim

je bil tudi rojstni kraj navzočega direktorja tozd Jakoba Kondriča. Tako smo po vožnji preko ptujske ravnice seznanjeni, da je tu doma "kurent" s svojo značilno nošo in za katerega obstaja trditev, da predstavlja odhod zime in prihod pomladi. Predstavlja pa tudi pol človeka in pol žival, oboje združeno v eni osebi, saj kožuh, ki ga nosi in rogovi na glavi s pisanimi trakovi, spominjajo na žival, človeško telo in maska na obrazu pa na človeka. Kurent hodi od hiše do hiše ter s pozvonjavanjem zvončkov okoli pasu, odganja zimo in naznanja prihod pomladi.

Vse te prve ure naše vožnje, pa so bile kar nekam nasprotno od tistih običajnih veselih na naših sindikalnih izletih — in jih tudi razni poskusi naše voditeljice niso spreminili. Čutili je bilo, da so še vsi pod vtisom dopoldanskega dela ter, da zato nekateri niso psihično, drugi pa morda tudi "materialno" pripravljene za bolj pevsko veselo vzdušje tega potovanja. Toda nič zato! Vse smo nadoknadili po dobri večerji v ormoškem hotelu, ko nam je nekoliko izpitih kozarčkov odličnega štajerskega belega vina letnika 1985, dalo glasove in vrnilo razpoloženje. Za lansko vinsko letino so nam dejali, da je po svoji kvaliteti taka, ki se ponovi komaj vsakih sto let, zato so nam družabno prijetne ure večera ob izredni ubranosti ansambla Maraton, kar prehitro minile.

Nekaj je našo voditeljico Metko zjutraj izredno presenetilo in sicer, da smo bili ob dogovorjeni uri našega odhoda, že vsi polnoštevilo ne samo zbrani, temveč tudi "zdravi" ter polni pričakovanja, kaj nam bo prinesla nadaljnja pot.

Pa je resnično zanimivo, kako nastaja keramični izdelek

Takoj nam je dejala, da je spreminila svoje mnenje od včerajšnje poti, ko smo bili nekako mrtvi, zvečer pa veselo razigrani.

Postanek v Ljutomeru smo izkoristili za njegov ogled, ki je znan po izvedbi mednarodnih kasaških dirk ter ne samo za nakup domačih keramičnih izdelkov, ampak tudi za ogled njihove neposredne izdelave, seveda zaključene nato v veliki kopasti peči ob hiši.

Iz Ljutomera, tega središča Slovenskih goric, ki se razprostirajo med rekama Dravo in Muro od avstrijske meje pa tja do Hrvaške, smo se rahlo vzpenjali po tako imenovanem delu "vinske ceste" na tamkajšnji najvišji vrh imenovan po bližnjem kraju Jeruzalemu in visokem komaj 341 m. Posebnost Jeruzalema je v tem, da je to eden najlepših krajev cele okolice. Z njega je ob času trgatve enkraten razgled po bližnjih vinogradih. Z vrha hriba pa je ob jasnem vremenu tudi razgled vse do Blatnega jezera na Madžarskem. Hrib z okolico je v celoti zasajen s posebno vinsko trto, ki daje svetovno zna-

no vino Jeruzalemčan. Iz preteklosti kraja, je znan tudi zanimiv dogodek, ko so v hribih pod klanecem žene porazile oddelek turške vojske, ki je pustošil po okolici in zaradi česar je ta tudi dobil ime "babji klanec" Za tamkajšnje domačine je tudi znano, da vas ob trgatvi kadar greste mimo, izredno prijazno sprejmejo, ter vabijo, da z njimi pokramljate in poskusite njihovo zlato kapljico. Ne bodo vas smatrali za tujca ampak za dobrodošlega znanca.

Pred kosilom smo si na samem hribu še ogledali staro majhno cerkvico zgrajeno v XVI. stoletju. Zanimiva je zgodovina te cerkvice, ki je namreč povezana z nastankom krajevnega imena. Friderik I. je nekoč ptujski hrib z okolico podaril nemškemu viteškemu redu Križniki. Ti so na večih krajih postavili stolpe in na njih namestili sve-tle podobe. Tudi na tem griču so postavili podobo matere božje, ki je posnetek enake podobe v Jeruzalemu v Palestini. Po tej podobi, ki je seveda sedaj tudi v oltarju cerkvice, sta bližnji kraj in sam hrib dobila svoje krajevno ime.

Kot zadnje zanimivost po kosilu na jeruzalemskem hribu in pred povratkom v Ljubljano, smo si ogledali ormoško vinsko klet kmetijskega kombinata Jeruzalem Ormož. Za gostiteljico v kleti, ki naj nam razkaže njene zanimivosti smo bili že šesta grupa ta dan, pa takoj za nami je prišla še nova. Moram reči, da se je vse to tudi poznalo v njenem odnosu tako pri našem pozdravu, kakor tudi pri podajanju zanimivosti kleti, degustaciji in morebitnemu nakupu buteljčnega vina. Vse je bilo prisiljeno ali odklonilno torej odbijajoče.

Ormoška vinska klet je bila zgrajena 1967 leta in ima kapaciteto 450 vagonov. Sama klet je dejansko okopana v hrib ter ima 5 etaž.

Najnižja etaža je 25 m globoko v zemlji. V spodnjih etažah kleti je stalna naravna temperatura 10 do 12°C, ki je tudi primernejša za bela vina. Ob samem ogledu kleti smo videli, da so gornje etaže opremljene s kovinskimi cisternami, spodnje pa z velikimi hrastovimi sodi. Čeprav ima kombinat s kooperanti kar 700 ha površin posejanih s trto pa odkupuje grozdje tudi od drugih pridelovalcev saj lahko ob povprečni letini predela 600 vagonov grozdja in iz tega izpleni 450 vagonov grozdja, koli-

kor je tudi kapaciteta kleti. Žal, zadnji dve leti ni bilo tako, ker so recimo lani pridelali komaj 120 vagonov grozdja.

Po ogledu kleti smo v degustacijski dvorani tudi poskusili razna njihova vina in sicer tako, da so bila najprej na vrsti suha, nato polsuha in polsladka vina. Sladka vina so vina pozne trgatve in na tujem trgu najbolj cenjena tudi kot arhivska vina in niso bila na degustaciji. Najbolj pitno je suho vino v katerem je ves sladkor prevren, zaradi česar mu tudi po domače pravijo kislo vino, dočim se ostale vrste vina določajo glede na ostanek neprevretega skladkorja v vinu tako, da je sladko tisto, ki ima več kot 25 promilov skladkorja. Še več stvari smo izvedeli o izdelavi in negovanju vin, pa o načinu serviranja. Tako moraš boljše belo vino piti vedno v kozarcu s pecljem pri temperaturi 10 do 14°C, kajti le tako lahko najbolj vidiš njegovo barvo, pa tudi aromo ter okus — buket določenega vina. Izvedeli smo kdaj neko vino dobi zlat (več kot 17 točk), kdaj srebrni (15—17 točk) oziroma rdeč (manj kot 15) zaščitni znak pa tudi kdaj se neko vino lahko prodaja kot vrhunsko in kdaj samo kakovostno oziroma namizno. Poskusili smo laški rizling, šipon, tra-

V degustacijski dvorani: Ne moreš se odločiti, katero ti bolj ugaja

minec, sovignon in na kraju nam je bilo žal, da nekaterih od teh vin morda letnika 1983 tudi nismo mogli kupiti.

Vožnja domov je bila polna vtisov, doživetih v obeh dneh, sproščena, pevsko navdahnjena in še dopolnjena z novimi šalami in komentari,

ki nam jih je nudil naš delavec Viktor Muzga.

Naš šofer Jaka Borštner nas je srečno pripeljal z izleta na katerem smo marsikaj videli in v spoznanju odnesli.

M. SEME

Letošnje prvenstvo DO KTL v šahu

Kovačević Dragan — najboljši šahist

Na prvenstvu DO KTL v šahu, ki se je odvijalo v začetku meseca aprila v Ljubljani, je v konkurenci 11 šahistov temeljnih organizacij in delovne skupnosti prvo mesto zasedel Dragan KOVAČEVIČ, ki je od 10 možnih točk, zbral kar 9,5 točk.

Samo tekmovalje je bilo izredno borbeno, kar dokazuje tudi tabela iz katere je razvidno, da sta bila dosežena le dva remija dočim so se vse ostale partije končale z zmagami (porazi).

Prvenstvo je dokazalo, da imamo nekaj zelo dobrih šahistov, ki jim bi bilo treba le omogočiti čim več tekmovalj ali večkratnih srečanj med tozdi.

Tudi naši šahisti bodo sodelovali na športnih igrah papirničarjev in upamo, da bo ekipa dobro sestavljena ter da bo dosegla pričakovan uspeh.

REZULTATI:

1. Kovačević Dragan TOZD Kartonažna	/	1 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	9,5
2. Jakša Alojz TOZD Valkarton	0	/	0	1	1	1	1	1	0	1	7
3. Manojlovič Cveto TOZD Kartonažna	1/2	1	/	1	0	0	0	1	1	1	6,5
4./5. Tesič Rade TOZD Kartonažna	0	0	0	/	1	0	1	1	1	1	6
4./5. Simakovič Stojan TOZD PAKO	0	0	1	0	/	0	1	1	1	1	6
6. Udovič Franc TOZD Kartonaža Rakek	0	1	0	1	1	/	0	1	0	0	5
7. Strle Milan TOZD Kartonaža Rakek	0	0	1	0	0	1	/	0 1/2	1	1	4,5
8. Debevc Jože TOZD Kartonaža Rakek	0	1	0	0	0	0	1	/	0	1	4
9. Plaznik Mirko DSSS	0	0	0	0	0	1	1/2	1	/	0	3,5
10. Svet Vinko TOZD Kartonaža Rakek	0	0	0	0	0	1	0	0	1	/	3
11. Grbec Janez TOZD Kartonažna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	/	0

Mirko Plaznik

Nižja članarina za člane ZK

Člani Zveze komunistov Slovenije bodo od 1. maja plačevali za skorajda polovico nižjo članarino. To je sklenil CK ZKS na 21. seji v Ljubljani.

Dohodkovne skupine Nova lestvica

do	10.000	1 din
od 10.001 do	20.000	20 din
od 20.001 do	30.000	50 din
od 30.001 do	40.000	100 din
od 40.001 do	50.000	175 din
od 50.001 do	60.000	350 din
od 60.001 do	80.000	550 din
od 80.001 do	100.000	750 din
od 100.001 do	120.000	1.000 din
od 120.001 do	160.000	2.000 din
od 160.001 do	180.000	3.500 din
od 180.001 do	250.000	2,5 %
od 250.001 in več		3,0 %

Dobitniki medalj za prvenstvo v šahu – od leve: Alojz Jakša, Dragan Kovačević, Cveto Manojlovič

PRVENSTVO DO KTL V KEGLJANJU

Sedem najboljših iz Kartonaže Rakek

Na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani, se je odvijalo letošnje prvenstvo DO KTL v kegljanju za moške in ženske.

V moški konkurenci je nastopilo 40 tekmovalcev, dočim je v ženski konkurenci nastopilo le 8 tekmovalk. Vsak tekmelec je imel na voljo 100 lučajev in to 50 lučajev na polno in 50 lučajev na čiščenje. Tudi tokrat so bili najboljši kegljači iz tozda Kartonaže Rakek, saj so zasedli kar prvih sedem mest. Najboljši med njimi je bil Tone Založnik z 439 podrtimi keglji. V ženski konkurenci je bila najboljša Vlasta Gladek s 310 podrtimi keglji. Presenečeni pa smo

bili, da so se kar štiri tekmovalke iz tozda Lepenke udeležile tega prvenstva, kar je lepa vzpodbuda za ostale tekmovalke v ženski konkurenci.

V ekipni konkurenci 4 moških tekmovalcev je bila najboljša ekipa tozda Kartonaža Rakek, dočim je v ženski konkurenci zmagala ekipa DSSS.

Najboljši trije v moški in ženski konkurenci so prejeli medalje, zmagovalni ekipi pa pokala.

Vsi najboljši kegljači se bodo že začeli pripravljati za športne igre papirničarjev, ki bodo sredi meseca junija v Ljubljani.

20. najboljših je doseglo naslednje rezultate:

1. Založnik Tone	Kartonaža Rakek I.	439 kegljev
2. Mulec Stane	Kartonaža Rakek I.	428 kegljev
3. Udovič Franc	Kartonaža Rakek II.	400 kegljev
4. Puntar Julijan	Kartonaža Rakek I.	400 kegljev
5. Štrukelj Žaro	Kartonaža Rakek II.	398 kegljev
6. Repež Anton	Kartonaža Rakek III.	394 kegljev
7. Kelnarič Igor	Kartonaža Rakek II.	386 kegljev
8. Kovačević Dragan	Kartonažna Ljubljana DE-60	378 kegljev
9. Bučar Janez	Kartonaža Rakek I.	377 kegljev
10. Puntar Andrej	Kartonaža Rakek III.	375 kegljev
11. Legan Roman	Kartonažna Ljubljana DE-30	374 kegljev
12. Štucin Jože	Lepenka Tržič	371 kegljev
13. Mekina Peter	Kartonaža Rakek III.	370 kegljev
14. Kovič Marjan	Kartonaža Rakek III.	362 kegljev
15. Stojko Štefan	Kartonažna Ljubljana DE-30	357 kegljev
16. Marc Daniel	Valkarton Logatec	356 kegljev
17. Pezdirc Andrej	Kuverta Ljubljana I.	353 kegljev
18. Bonča Slavko	Kartonažna Ljubljana DE-10	353 kegljev
19. Peroša Karel	Kartonažna Ljubljana DE-80	353 kegljev
20. Troha Marjan	Kartonažna Ljubljana DE-10	349 kegljev

Mirko Plaznik

Športne igre papirničarjev Slovenije

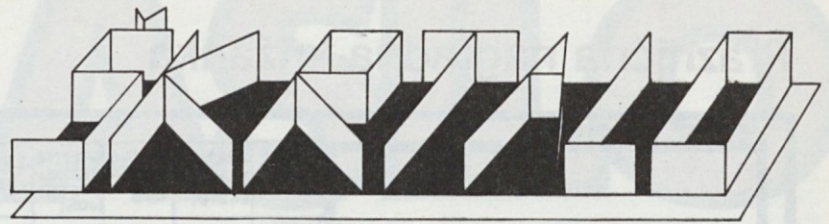
Letošnje letne športne igre papirničarjev Slovenije se bodo odvijale 14. junija v organizaciji Papirnici Vevče.

Na letošnjih igrah bo tekmovalje potekalo v naslednjih panogah:

MOŠKI: mali nogomet, kegljanje, streljanje, balinanje, odbojka, namizni tenis, plavanje, šah, ter izven konkurence – tenis.

ŽENSKE: kegljanje, streljanje, odbojka, plavanje, namizni tenis.

Na teh igrah bodo sodelovali tudi športniki naše delovne organizacije, ki jih bomo izbrali predvsem glede na dosežene rezultate z letošnjih prvenstev DO KTL.

Govori se . . . .

Toda preverili smo in ugotovili:

NI ŠE DOKAZANO, da bi direktor TOZD, kjer izplačujejo najnižje OD želel za potrebe svoje TOZD kupiti rabljen služben avto OPEL za 500 milijonov (dokazila zbiramo pod šifro "AVTO ŠE NE NAREDI DIREKTORJA")

MOČNO DVOMIMO v govornice, da bo s 10.5.1986 občutno porastlo število delavcev DSSS z dietno prehrano (stave sprejemamo pod šifro "BOLJE GOTOVINA KOT PREHRAMBENI BONI")

NI ŠE ZANESLJIVIH DOKAZOV, da bo samo TOZD Kartonažna priredila zakusko za SVOJE

upokoјence (pripombe pošljite pod šifro "KAJ PA, ČE SEM BIL UPOKOJEN PRED TOZDIRANJEM")

VERJETNO NI RES, da so enega od delegatov delavskega sveta izbrali za predsednika taistega organa, samo zato, ker ima omarico za shranjevanje delegatskega gradiva. (pripombe pošljite pod šifro "Tč. RAZNO – ODPIRANJE PRISPELE POŠTE")

NEUTEMELJENE SO GOVORICE, da bi uskladitev cen za letovanje na Cresu ogrozila socialnega statusa sedmih delavcev (usklanjeni predlog pošljite pod šifro "ne vTIKAj se v moje kroge")

Nagradna križanka

Javno žrebanje zadnje nagradne križanke smo izvedli dne 23.4.1986. Iz prispelih 86 rešitev so s pravnimi rešitvami bili izžrebani:

1. nagrada	1.600 din	UŠTAR Martin
2. nagrada	1.000 din	TOZD Kartonažna DE – 60
3. nagrada	800 din	ZORMAN Igor
4. nagrada	600 din	DSSS
5. nagrada	400 din	MRZLIKAR Andreja – DSSS
		ŽUNIČ Malči
		TOZD Kuverta
		PETERNEL Daniča – DSSS

Naj navedem, da je bilo več izžrebanih reševalcev zaradi napak izločenih in med njimi tudi Jože Žalec iz Kartonaže Rakek za 1. nagrado.

Uredništvo

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ GLASILA KTL ŠT. 3/86

VODORAVNO:
ENAJSTI, ATOL, KONGRES ZVEZE, GE, ESTETIKA, ETUDA, ONO, SS, MARKO, GAMS, ILIRIJA, AKS, RJAVINA, NOSILEC, MANITOU, TELOH, DVOIČNOST, SAND, ETAŽA, IE, ARA, STOT, RENIJ, NT, KN, TAMAR, OKARIJI, AITOLOG, ELISA, TACA, TJULENJ, PAST, MILAN, OER, TI, OST, SINE, V, ITAČAN, KARTA, IVANA, OSEL, SN, TAT, MARK, LK, OSTROST, AL, ELBA, ADAMO, RT, EMIL, RAUL, PLIN, EROT, NATURA, LSD, TRG, HIJENA, AMATER, TVID, AR, OG, LATA, IDILA, OREH, E, VA, IT, CENILEC, ORESTES, I, ČAR, VIČAN, NACE, RZ, NAREKOVAJ, N, TRIK, AVOKADO, AKRA, LARINKS, ROK PETROVIČ, VANDOT, AS, P, NT, OSIR, LEL, II, NEVADA, KV, ADAMIČ

PRAZNIČNA NAGRADNA KRIŽANKA

Za izžrebane pravilne rešitve praznične prvomajske nagradne križanke v Glasilu KTL št. 4/86 bodo reševalci prejeli naslednje nagrade:

1. nagrada	2.500 din
2. nagrada	2.100 din
3. nagrada	1.700 din
4. nagrada	1.300 din
5. nagrada	900 din
6. nagrada	500 din

Rešitev križanke oddajte osebno ali jo pošljite po pošti z oznako NAGRADNA KRIŽANKA na slovo:

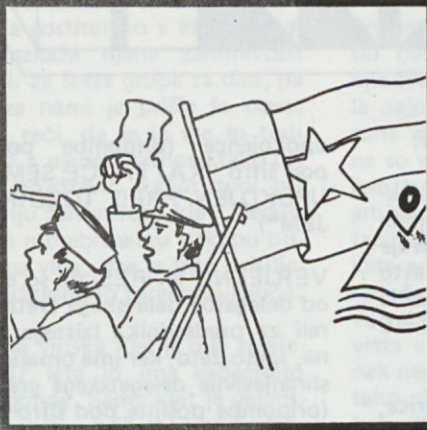
KTL – DG samoupravnezađeve in informiranje, 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16, najkasneje do 16.5.1986.

Uredništvo

UGANKARSKI SLOVARČEK

AETIJ	– rimski vojskovodja in državnik
ENTODERM	notranja zarodna plast
EPOKSI	– epoksidne smole
IMBECIL	– slaboumnež srednje stopnje
KARP	– tudi "krap"
LANGE	– poljski politik
LJADOV	– ruski glasbenik
MARAT	– eden izmed najradikalnejših vodij francoske revolucije v 17. stoletju
NIUE	– novozešlandski otok v Polineziji 259 km ²
YEATS	– WILLIAM BUTLER 1865–1939, irsko-angleški pesnik in dramatik, 1923 – nobelova nagrada

Praznična nagradna križanka

	OREL	DRAGA KOVINA	PROSTOR-NINA	OSEB. ZAJMEK	BITOLA	ZELE-NICA V PUSČAVI	RIMSKA SDO	DRŽAVA V A2171	SLADKO-VODNA RIBA	POTREBA	ZAPOVEDNI FAMOGLASNIKI	KTΛ	STOTIČA BLATNA VODA	ANTON JEMC	POPUST	ZEVROV ROJST. KRAJ	GLAVNO MESTO SVINEJE	ENAMKA KORMETIKE																													
KTΛ	FRANC	KOVI-	NINA	ZAJ-	BITOLA	ZELE-	RIMS-	DRŽA-	SLADK-	POTRE-	ZAPO-	KTΛ	STOTI-	ANTON	POPUS-	ZEVRO-	GLAVN-	ENAMK-																													
SEBDO ZEMSKA RASTL.	PISATZ CIČICA PEROCI	BENO URŠIČ	ZDRÁ- VILNA RASTL.	SVEN- SKI DROBIŽ	AKTI- NIJ	NESMI- SEL VENE- ZIA	OSAMI- TEV BO- LNİKA BARIJ	LITER USLUGA	DELAVKA VHOTELU KORAL. OTOK	DELİ POHI- STVA	MORSKA PIJA VODJA RIMSK. SODENJE	SNOVKI REA- GIRA	STARA CELINA IJSEN. DRAMA	SEKRE- TARIAT ZANOT. ZADEVE	INDUS- TRİJSKA RASTL.	PISAR- NA	POLMER	AVSIČ RADO IRSKI PEŠNIK	KONEC POLO- TOKA	MAJHNA TNALA	SLABO- UMNEŽ	IVANKA ARHAR JANEK LEVAR	STARO RIMSKI POZDRAV	MUSSO- LINI	AVSTR. ŠMUČAR KISIK	BOMAGE M. IME	DONATE M. IME	ANDREJ NAHTIG ANKA ERGER	DUŠIK JORDAN LUKA																		
AMERI- ŠANKA ANFL. ROBU	DOPI- SOVA- NJE	GARD- NER	PEGI	PRI- TISK	STEFAN NANUT ZADNI PLAT	KARTA PRIJA- LOKU PERO JAN	SESAL- NIK POLINEZ. OTOK	MANČAR. DENAR. ENOTA IJSLENIK	MORSKA PIJA VODJA RIMSK. SODENJE	VRETA OBLA NESTO GANI	OTOK V ITALIJI BUSEKİ GLASB.	OKRAT. AMER. M. IME	NAŠA KAČA	IRBELI ZUPANEK MATAJŽ	HOMER. POŠAST	ZAGON	AMERI- ŠANKA ANFL. ROBU	DOPI- SOVA- NJE	GARD- NER	PEGI	PRI- TISK	SEBDO ZEMSKA RASTL.	AKTI- NIJ	NESMI- SEL VENE- ZIA	OSAMI- TEV BO- LNİKA BARIJ	LITER USLUGA	DELAVKA VHOTELU KORAL. OTOK	DELİ POHI- STVA	MORSKA PIJA VODJA RIMSK. SODENJE	SNOVKI REA- GIRA	STARA CELINA IJSEN. DRAMA	SEKRE- TARIAT ZANOT. ZADEVE	INDUS- TRİJSKA RASTL.	PISAR- NA	POLMER	AVSIČ RADO IRSKI PEŠNIK	KONEC POLO- TOKA	MAJHNA TNALA	SLABO- UMNEŽ	IVANKA ARHAR JANEK LEVAR	STARO RIMSKI POZDRAV	MUSSO- LINI	AVSTR. ŠMUČAR KISIK	BOMAGE M. IME	DONATE M. IME	ANDREJ NAHTIG ANKA ERGER	DUŠIK JORDAN LUKA
KRAJSA PRİPO- VED	STOPME VANJE- POSTOP- NOST	LESKO- VAC	BRUS Z& KOSO	AUSTR. POROČ. AGENC	DRŽAVA V ZDA	MARXOV SOBE- LAVEC	OTROŠ- KA BOLEZEN	RIMSKA DVE	ČAVIČ RADO	GERM. OREL	NEZ- NANEC	SKAND. M. IME	TOVAR. V ČELTU																																		
AMERI- ŠANKA ANFL. ROBU	DOPI- SOVA- NJE	GARD- NER	PEGI	PRI- TISK	SEBDO ZEMSKA RASTL.	AKTI- NIJ	NESMI- SEL VENE- ZIA	OSAMI- TEV BO- LNİKA BARIJ	LITER USLUGA	DELAVKA VHOTELU KORAL. OTOK	DELİ POHI- STVA	MORSKA PIJA VODJA RIMSK. SODENJE	SNOVKI REA- GIRA	STARA CELINA IJSEN. DRAMA	SEKRE- TARIAT ZANOT. ZADEVE	INDUS- TRİJSKA RASTL.	PISAR- NA	POLMER	AVSIČ RADO IRSKI PEŠNIK	KONEC POLO- TOKA	MAJHNA TNALA	SLABO- UMNEŽ	IVANKA ARHAR JANEK LEVAR	STARO RIMSKI POZDRAV	MUSSO- LINI	AVSTR. ŠMUČAR KISIK	BOMAGE M. IME	DONATE M. IME	ANDREJ NAHTIG ANKA ERGER	DUŠIK JORDAN LUKA																	

Živel 1. Maj

OKRAT. AMER. M. IME	NAŠA KAČA	IRBELI ZUPANEK MATAJŽ	HOMER. POŠAST	ZAGON	VEPA URŠIČ ST. KRAJ. NOGOME TAB	LIVADA	SEKTOR BELGIJ. LETUVIC.	ENAKI ČRKI ARGON	RIŽEVO ŠPANTE OTO DEU	BRANE OBLAK	VRHUN. SPORT- NIK
---------------------------	--------------	-----------------------------	------------------	-------	---	--------	-------------------------------	------------------------	-----------------------------	----------------	-------------------------